

รายงาน

ของ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ
และผู้ด้อยโอกาส
สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

เรื่อง “การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการ
และบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ
และร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๒ ฉบับ
(๑) ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับ
คนพิการ พ.ศ.
(๒) ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่..)
พ.ศ.”

สำนักกรรมการธิการ ๓
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ตัวหนังสือ

ที่ (สปท) ๒๕๓๙ / ๒๕๕๙

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

✓ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานการพิจารณาของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส
ซึ่งคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ พิจารณาเสร็จแล้ว

กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการ จำนวน ๓ เรื่อง

ตามที่ ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ วันอังคารที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘
ได้มีมติตั้งคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ตามข้อบังคับสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
พ.ศ. ๒๕๕๘ นั้น ซึ่งคณะกรรมการประกอบด้วย

๑. ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ	ประธานกรรมการ
๒. รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่หนึ่ง	รองประธานกรรมการ
๓. รองประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ คนที่สอง	รองประธานกรรมการ
๔. ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการเมือง	กรรมการ
๕. ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน	กรรมการ
๖. ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม	กรรมการ
๗. ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการปกครองท้องถิ่น	กรรมการ
๘. ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา	กรรมการ
๙. ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านเศรษฐกิจ	กรรมการ
๑๐. ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านพลังงาน	กรรมการ
๑๑. ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑๒. ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านสื่อสารมวลชน	กรรมการ
๑๓. ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ด้านสังคม	กรรมการ

๑๔. ประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ด้านกีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม การศาสนา คุณธรรม
และจริยธรรม กรรมการ
๑๕. เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่
เลขาธิการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ กรรมการ
๑๖. พลเอก พหล ส่วงเนตร กรรมการ
๑๗. พลเอก เลิศรัตน์ รัตนวานิช กรรมการ
๑๘. นายวัลลภ พริ้งพวง กรรมการ
๑๙. นายสมชัย ฤชุพันธุ์ กรรมการ
๒๐. พันตรี อาณันย์ วัชรโรทัย กรรมการ
๒๑. นายคำคุณ สิทธิสมาน เลขาธิการคณะกรรมการ

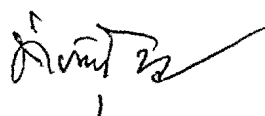
ในการนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ครั้งที่ ๔๗ เมื่อวันที่ ๘ ธันวาคม ๒๕๕๙ ได้พิจารณาศึกษารายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส จำนวน ๓ เรื่อง ดังนี้

๑. เรื่อง “การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ”
๒. เรื่อง “การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ”
๓. เรื่อง “การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส”

และได้มีมติเห็นชอบให้นำรายงานทั้ง ๓ เรื่องดังกล่าว บรรจุเข้าสู่ระเบียบวาระการประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอให้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ร้อยเอก

(ทินพันธุ์ นาคะตะ)

ประธานกรรมการวิสามัญกิจการสภา
ขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สำนักกรรมการ ๒

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๔๖, ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๕๔

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๕๔

ด่วนที่สุด

(สำเนา)

ที่ (สปท) ๔๓๓๐/๒๕๕๙

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

ถนนอุทองใน ดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๘ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง รายงานการพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส
กราบเรียน ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานของคณะกรรมการดังกล่าวข้างต้น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่ประธานสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้มีคำสั่งสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ
ที่ ๑๙/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ
ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส คำสั่งสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ที่ ๒๒/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม
๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้งกรรมการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส (เพิ่มเติม)
และคำสั่งสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ที่ ๒๓/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๙ เรื่อง แต่งตั้ง
กรรมการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส (เพิ่มเติม) นั้น ซึ่งกรรมการคณะนี้
ประกอบด้วย

๑. นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	ประธานกรรมการ
๒. นายอโณทัย ฤทธิปัญญาวงศ์	รองประธานกรรมการ
๓. พลเอก พหล สง่าเนตร	กรรมการ
๔. พลเอก พอล มณีรินทร์	กรรมการ
๕. พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	กรรมการ
๖. พลอากาศเอก วัชร มณีนิย	กรรมการ
๗. พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	กรรมการ
๘. นายชาติ เอียดสกุล	กรรมการ
๙. นายชูชัย ศุภวงศ์	กรรมการ
๑๐. นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	กรรมการ
๑๑. ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	กรรมการ
๑๒. นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา	กรรมการ
๑๓. นายมณฑิร บุญตัน	กรรมการ
๑๔. นางสาววันทนี พันธชาติ	กรรมการ
๑๕. นายวิเชียร ขวาลิต	กรรมการ
๑๖. นายวินัย ดะห์ลัน	กรรมการ
๑๗. ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	กรรมการ
๑๘. นายศิริชัย ไม้งาม	กรรมการ
๑๙. ศาสตราจารย์สุมาลี สังข์ศรี	กรรมการ
๒๐. นางญาณกร จันทหาร	กรรมการ
๒๑. อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๒. อธิบดีกรมการแพทย์ หรือผู้แทน	กรรมการ

๒๓. อธิปไตยกรมสุขภาพจิต หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๔. เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๕. อธิปไตยกรมกิจการผู้สูงอายุ หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๖. อธิปไตยกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๗. ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์	กรรมการ
๒๘. ผู้อำนวยการสถาบันสิรินธรเพื่อการฟื้นฟู สมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๙. ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ หรือผู้แทน	กรรมการ
๓๐. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสาร์ภี หรือผู้แทน	กรรมการ
๓๑. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครพิงค์ หรือผู้แทน	กรรมการ
๓๒. นายต่อพงศ์ เสลานนท์	กรรมการและเลขานุการ

บัดนี้ คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษาแนวทางการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับ
ผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส เสร็จแล้ว จำนวน ๓ เรื่อง ดังนี้

๑. การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็น
พิเศษ และร่างพระราชบัญญัติ จำนวน ๒ ฉบับ

(๑) ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.

(๒) ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๒. การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้สูงอายุ

๓. การขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้ด้อยโอกาส

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณา
และหากสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศเห็นชอบ ขอให้โปรดส่งรายงานไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) วิวัฒน์ ศัลยกำธร

(นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร)

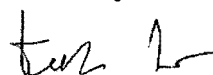
ประธานกรรมการปฏิรูปการศึกษา
สำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส

สำนักกรรมการ ๓

โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๐๓

โทรสาร ๐ ๒๒๔๔ ๒๖๐๓

สำเนาถูกต้อง

(นายธวัชชัย เทพรัดน์)

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน

คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

แทนผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓

เนติรัฐ/ร่าง
ชาติชาย/พิมพ์
ธวัชชัย/ตรวจ

สารบัญ

รายงานการปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

๑. แผนการปฏิรูป	๑	
๒. วิธีปฏิรูป	๒๒	
๓. กลไกในการดำเนินการ	๒๗	
๔. กำหนดเวลาปฏิรูป	๒๘	
๕. แหล่งที่มาของงบประมาณ	๒๘	
๖. หน่วยงานที่รับผิดชอบ	๒๘	
๗. ข้อเสนอแนะ	๒๘	
๘. ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ	๒๘	
ภาคผนวก		
ภาคผนวก ก	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.	๒๙
ภาคผนวก ข	ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.	๕๐
ภาคผนวก ค	ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.	๗๐
ภาคผนวก ง	ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่..) พ.ศ.	๗๖
บรรณานุกรม		๘๐

**รายงานของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษา
สำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส
เรื่อง การปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ**

๑. แผนการปฏิรูป

๑.๑ บทนำ

การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เป็นการมุ่งเน้นการให้โอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกัน ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยต่อเนื่องตลอดชีวิต สิทธิของคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษต่อการศึกษาจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการดำเนินการให้คนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีสิทธิอย่างเสมอภาคกับคนทั่วไป ตามหลักการสากล ดังที่กำหนดไว้ในร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช มาตรา ๔ ได้กำหนดว่าศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง และมาตรา ๒๗ ซึ่งกำหนดให้การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่อง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการสภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมือง อันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ หรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้ ประกอบกับมาตรา ๕๔ ซึ่งกำหนดให้รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย และต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาตามความต้องการในระบบต่าง ๆ รวมทั้งส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ตลอดชีวิตนั้นหมายความว่า ประชาชนคนไทยทุกคนย่อมมีสิทธิเสมอกันทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

องค์การสหประชาชาติเป็นอีกหน่วยงานหนึ่งที่ได้ให้ความสำคัญต่อสิทธิของคนพิการ โดยเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๔๙ ที่ประชุมเต็มคณะของสมัชชาสหประชาชาติสมัยสามัญที่ ๖๑ ได้มีมติรับรอง “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ” (Convention on the Rights of Persons with Disabilities : CRPD) ซึ่งถือเป็นอนุสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศ ที่ให้หลักประกันในสิทธิ เสรีภาพ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ต่อคนพิการอย่างเสมอภาคทัดเทียมกับบุคคลทั่วไป และเป็นสนธิสัญญาด้านสิทธิมนุษยชน สำหรับสิทธิของคนพิการเกี่ยวกับการศึกษานั้น อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการได้กำหนดไว้ในข้อตกลงที่ ๒๔ กล่าวคือ

๑) รัฐภาคีรับรองสิทธิของคนพิการในด้านการศึกษา และเพื่อให้บรรลุตามสิทธินี้โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติและบนพื้นฐานโอกาสที่เท่าเทียมกัน รัฐภาคีจะจัดให้มีระบบการศึกษาที่ทั่วถึงในทุกระดับและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

๒) เพื่อให้สามารถใช้สิทธินี้ได้จริง ให้รัฐภาคีประกันสิทธิต่าง ๆ เช่น คนพิการจะไม่ถูกกีดกันออกจากระบบการศึกษาทั่วไป เพราะเหตุแห่งความพิการ คนพิการสามารถเข้าถึงการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาแบบเรียนรวมที่มีคุณภาพและโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย มีการจัดมาตรการสนับสนุนเฉพาะบุคคลที่มีประสิทธิผลแก่คนพิการในสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการพัฒนาทางวิชาการและการพัฒนาทางสังคมอย่างสูงสุด เป็นต้น

นอกจากอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ (Convention on the Rights of Persons with Disabilities : CRPD) แล้ว องค์การสหประชาชาติยังได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยในการประชุมสมัชชาใหญ่ขององค์การสหประชาชาติ (UN General Assembly) ณ กรุงนิวยอร์ก ได้มีการรับรอง "เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ๑๗ ประการ" (Sustainable Development Goals : SDGs) โดยเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ประการที่ ๔ จะกำหนดเรื่อง การศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งมีสาระสำคัญคือ สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งนี้ การสร้างหลักประกันให้คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมสามารถใช้หลักการเรียนรวมหรือการจัดการศึกษาโดยรวม (Inclusive Education) เป็นแนวคิดในการจัดการศึกษาที่โรงเรียนจะต้องจัดการศึกษาให้กับเด็กทุกคน โดยไม่มีการแบ่งแยกว่าเด็กคนใดเป็นเด็กปกติ หรือเป็นเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้ได้มีโอกาสเรียนรู้ตามรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น ให้สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างปกติสุข ซึ่งนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้ให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว โดยมีการตั้งคณะกรรมการเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (กพย.) มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

สำหรับสิทธิของคนพิการในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกนั้น รัฐบาลของประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก ได้มีการประชุมร่วมกัน ณ เมืองอินซอน สาธารณรัฐเกาหลี ระหว่างวันที่ ๒๙ ตุลาคม - ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อกำหนดทศวรรษใหม่ของคนพิการแห่งเอเชียและแปซิฟิก พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๕ รวมทั้งผู้แทนจากองค์กรภาคประชาสังคม องค์กรของคนพิการและองค์กรเพื่อคนพิการ นอกจากนี้ยังมีผู้แทนจากองค์กรระหว่างประเทศ องค์กรความร่วมมือเพื่อการพัฒนา และองค์กรภายใต้ระบบขององค์การสหประชาชาติ ซึ่งดำเนินการโดยคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งเอเชียและแปซิฟิก (ESCAP) และมีรัฐบาลของสาธารณรัฐเกาหลีเป็นเจ้าภาพ โดยเป็นการประชุมเพื่อสรุปการดำเนินงานทศวรรษที่สองของคนพิการ แห่งเอเชียและแปซิฟิก พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๕๕ และเพื่อประกาศทศวรรษใหม่ รัฐบาลของประเทศที่เข้าร่วมการประชุมได้รับรองปฏิญญารัฐมนตรีว่าด้วยทศวรรษคนพิการแห่งเอเชียและ แปซิฟิก พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๕ และยุทธศาสตร์อินซอนเพื่อ "ทำสิทธิให้เป็นจริง" สำหรับคนพิการในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก

ยุทธศาสตร์อินซอนได้มีการกำหนดเป้าประสงค์ในการพัฒนาแบบบูรณาการด้านความพิการเป็นครั้งแรกของภูมิภาคและของโลก จำนวน ๑๐ เป้าประสงค์ โดยยุทธศาสตร์อินซอนเป้าประสงค์ที่ ๕ ได้ให้ความสำคัญในการขยายความช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มและด้านการศึกษาให้กับเด็กพิการและเด็กที่มีพัฒนาการช้า โดยกำหนดให้ต้องให้การช่วยเหลือที่เหมาะสมโดยทันที เมื่อค้นพบเด็กที่มีความพิการหรือมีพัฒนาการช้า เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการรอบด้านอย่างเต็มศักยภาพ ไม่ว่าจะเป็นการกระตุ้น การดูแล การเลี้ยงดู การศึกษาก่อนวัยเรียน ซึ่งการช่วยเหลือในระยะแรกจะให้ผลดีกว่าการช่วยเหลือเมื่อเด็กอายุมากขึ้น รัฐบาลจึงควรให้ความสำคัญกับการช่วยเหลือในระยะแรกเริ่มแก่เด็กพิการและต้องให้หลักประกันว่าเด็กพิการสามารถเข้าถึงการศึกษาระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกับคนอื่น ๆ โดยให้ครอบครัวมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อเด็กพิการด้วย

นอกจากร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช และแนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ประเทศไทยก็ได้ให้ความสำคัญในการ

ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง โดยการกำหนดให้มีร่างแผน ยุทธศาสตร์ชาติอันเป็นอีกกลไกหนึ่งในการพัฒนาประเทศในระยะยาว สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังจะ ช่วยยกระดับคุณภาพของประเทศไทยในทุกภาคส่วนและนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นหรือบรรเทาความรุนแรง ของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และ ปัญหาความขัดแย้งในสังคม รวมถึงสามารถรับมือกับภัยคุกคามและบริหารจัดการกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นใน อนาคตและสามารถเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปพร้อม ๆ กับการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ใหม่ของโลกได้ ซึ่งจะทำให้ ประเทศไทยยังคงรักษาบทบาทสำคัญในเวทีโลก สามารถดำรงรักษาความเป็นชาติที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และคนไทยในประเทศมีความอยู่ดีมีสุขอย่างถ้วนหน้ากัน โดยร่างยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้ เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ โดยยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม ได้มุ่งเน้นและให้ความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต การยกระดับการศึกษา และการเรียนรู้ให้มี คุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง โดยคำนึงถึงพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำ ทางเศรษฐกิจและสังคม

ทั้งนี้ เพื่อให้การพัฒนาระบบการศึกษาสำหรับผู้พิการเป็นไปด้วยความมั่นคงและยั่งยืน แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ได้กำหนดแนวทางการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการ เรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง โดย (๑) ปฏิรูประบบบริหารจัดการทางการศึกษา โดยปรับระบบบริหาร จัดการการศึกษาใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (๒) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษา เพื่อเพิ่ม คุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วม จากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา (๓) พัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบ ตั้งแต่กระบวนการผลิต สรรหา และการ คัดเลือกให้ได้คนดีคนเก่ง รวมทั้งระบบการประเมินและรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์จากตัวผู้เรียน และ (๔) ปฏิรูป ระบบการเรียนรู้ โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึง การเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ ปรับหลักสูตรและผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง และความต้องการของตลาด การวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้

ที่ผ่านมาประเทศไทยได้มีการดำเนินการให้คนพิการมีสิทธิอย่างเสมอภาคกับคนทั่วไปตาม หลักการสากลตามที่กล่าวมาข้างต้น ได้แก่

- ร่วมเป็นแกนนำในการยกร่าง เจริญ ลงนามรับรอง รวมทั้งได้ให้สัตยาบันต่อ “อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ” (Convention on the Rights of Persons with Disabilities : CRPD) เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑

- ประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ณ เมืองอินซอน สาธารณรัฐเกาหลี ระหว่างวันที่ ๒๙ ตุลาคม - ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ เพื่อกำหนดทศวรรษใหม่ของคนพิการแห่งเอเชียและแปซิฟิก พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๕

นอกจากนี้ สำหรับการดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์อินซอนนั้น ประเทศไทย ได้เป็นเจ้าภาพในการจัดประชุมคณะทำงานทศวรรษคนพิการแห่งเอเชียและแปซิฟิก สมัยที่ ๓ (Third Session of the Working Group on the Asian and Pacific Decade of Persons with Disabilities, 2013 - 2022)

เมื่อวันที่ วันที่ ๒ - ๔ มีนาคม ๒๕๕๙ โดยมีสมาชิกของคณะทำงาน ซึ่งเป็นผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ และหน่วยงาน องค์การภาคประชาสังคม จาก ๑๕ ประเทศ ได้แก่ บังกลาเทศ ภูฏาน สาธารณรัฐประชาชนจีน พิจิ อินเดีย อินโดนีเซีย ญีปุ่น คิริบาทิ มาเลเซีย มองโกเลีย ปากีสถาน ฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐเกาหลี สมาพันธรัฐรัสเซีย และประเทศไทย เข้าร่วมประชุม ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อรายงาน ติดตาม และแบ่งปันประสบการณ์ และเป็นการ ขับเคลื่อนการดำเนินงานภายใต้ทศวรรษคนพิการแห่งเอเชียและแปซิฟิก พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๖๕ และเป็นการ ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์อินซอน ซึ่งเป็นเครื่องมือหลักเพื่อ "ทำสิทธิคนพิการให้เป็นจริง" ตามแนวความคิด"ให้โอกาส ให้เกียรติ ให้กำลังใจ" ต่อคนพิการ โดยเพิ่มโอกาสด้านการศึกษาปรับปรุงการเข้าถึงโครงสร้างทางกายภาพและ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการมีงานทำขจัดความยากจนในกลุ่มคนพิการ ซึ่งกระทรวงการพัฒนาสังคมและความ มั่นคงของมนุษย์ ได้ริเริ่มดำเนินการในประเทศไทยแล้ว อาทิ การบริการล่ามภาษามือ บริการผู้ช่วยคนพิการ การขับเคลื่อนอารยสถาปัตย์ การส่งเสริมการจ้างงานคนพิการในสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐ การเพิ่ม เบี้ยความพิการ โครงการพัฒนาศักยภาพนักเรียนและนักดนตรีตาบอดในที่สาธารณะ เพื่อให้คนพิการ เป็น "พลัง" ของสังคม สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับ คนทั่วไป เป็นต้น

การส่งเสริมและยกระดับการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษจึง เป็นวิธีการหนึ่งที่เป็นหัวใจหลักในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญ โดยการส่งเสริมและพัฒนาคนพิการและ บุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ จะต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบตั้งแต่การตรวจพบความพิการ ทั้งในส่วน การบำบัดรักษา การให้การศึกษา การพัฒนาทักษะสังคม และการฟื้นฟูสมรรถภาพด้านอาชีพ ซึ่งหากคนพิการ และบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมของคนพิการและ บุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการช่วยเหลืออย่างเหมาะสม บุคคลเหล่านั้นจะเป็นต้นทุนทางสังคมที่ สามารถพึ่งตนเอง ดำรงชีวิตอย่างเป็นอิสระ และมีศักดิ์ศรี รวมทั้งเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สร้างคุณประโยชน์ให้ สังคมและประเทศชาติได้ ดังพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรง พระราชทานแก่คณะกรรมการมูลนิธิอนุเคราะห์คนพิการในพระบรมราชูปถัมภ์ ในพิธีเปิดโรงเรียนศรีสังวาลย์ เมื่อวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๑๗ ไว้ว่า "งานช่วยผู้พิการนี้ก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะว่าผู้ที่พิการไม่ได้เป็นผู้ อยากรพิการและอยากช่วยตนเอง ถ้าเราไม่ช่วยเขาให้สามารถที่จะปฏิบัติงานอะไรเพื่อชีวิต และมีเศรษฐกิจ ของครอบครัว จะทำให้เกิดสิ่งที่หนักในครอบครัว หนักแก่ส่วนรวม ฉะนั้นนโยบายที่จะทำก็คือ ช่วยเขาให้ช่วย ตนเองได้ เพื่อที่จะให้เขาสามารถดำรงชีพอยู่ในสังคม"

๑.๒ สภาพปัญหาและสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization : WHO) ให้คำนิยามของคำว่า "ความ พิการ" ไว้ว่าเป็นข้อจำกัดหรือการขาดซึ่งความสามารถในการปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ โดยวิธีการ หรือโดยวิสัยของ บุคคลทั่วไป เนื่องจากความบกพร่องอย่างหนึ่งอย่างใด (World Health Organization : WHO 2012)

องค์การสหประชาชาติ (United Nations : UN) ให้คำนิยามของคำว่า "คนพิการ" ไว้ในปฏิญญา สากลว่าด้วยสิทธิของคนพิการ ไว้ว่า บุคคลซึ่งไม่สามารถสร้างหลักประกันให้แก่ตนเองไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนในด้าน สิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตในฐานะปัจเจกบุคคลหรือในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของสังคมทั่วไป เนื่องจากความสามารถทาง ร่างกายและจิตใจที่ไม่สมบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็มาแต่กำเนิดหรือไม่ก็ตาม (United Nations : UN 2002)

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้คำนิยามของคำว่า “พิการ” หมายถึง เสียอวัยวะมีแขนขา เป็นต้น, เสียไปจากสภาพเดิม, เช่น แขนพิการ ตาพิการ, บางที่ใช้เข้าคู่กับคำ พิกล เป็น พิกลพิการ

พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้คำนิยามของคำว่า “คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดต่อการปฏิบัติกิจกรรม ในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมเนื่องจาก มีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป

มุมมองทางสังคม หรือ Social Model of Disability อธิบายว่า ความพิการเกิดจากการที่ สภาพแวดล้อมและเงื่อนไขต่าง ๆ ในสังคม ไม่มีการจัดการอย่างเหมาะสมจึงไม่ตอบสนองต่อความแตกต่าง หลากหลายของมนุษย์ ดังนั้น จึงมองว่าความพิการเป็นปัญหาทางสังคมการแก้ปัญหาจึงให้ความสำคัญกับการ จัดการกับสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขต่างๆ ทางสังคม (วัชรา ริ้วไพบูลย์ และคณะ, ๒๕๕๓)

ความพิการของบุคคล หากพิจารณาจากสาเหตุความพิการสามารถจำแนกได้เป็น ๒ ประเภท คือ พิการแต่กำเนิด (Birth Defect and Teratogenesis) ซึ่งอาจเกิดจากความผิดปกติของโครโมโซม ความเจ็บป่วยหรือ โรคในมารดา การใช้จ่ายหรือสารเคมี เป็นต้น และพิการในภายหลัง ซึ่งอาจเกิดจากอุบัติเหตุ ภาวะทุพโภชนาการ ระหว่างการเลี้ยงดู การได้รับสารพิษ เป็นต้น โดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดประเภทของนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องไว้ ๙ ประเภท คือ

๑) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการมองเห็น หมายถึง คนที่สูญเสียการเห็นตั้งแต่ระดับ เล็กน้อยจนถึงบอดสนิท แบ่งเป็นกลุ่มย่อย ๒ กลุ่ม คือ คนตาบอด หมายถึง คนที่สูญเสียการเห็นมาก จนต้องใช้อ่านอักษรเบรลล์หรือใช้วิธีการฟังเทปหรือ แผ่นเสียง และคนเห็นเลือนราง หมายถึง คนที่สูญเสียการเห็น แต่ยังสามารถอ่านอักษรตัวพิมพ์ที่ขยายใหญ่ได้หรือต้องใช้แว่นขยายอ่าน (สาวิตรี ไชยเลิศ, ๒๕๔๙)

๒) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง คนที่สูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับ รุนแรงจนถึงระดับน้อย แบ่งเป็นกลุ่มย่อย ๒ กลุ่ม คือ คนหูหนวก หมายถึง คนที่สูญเสียการได้ยินมากจน ไม่สามารถรับข้อมูลผ่านทาง การได้ยิน ไม่ว่าจะใส่หรือไม่ใส่เครื่องช่วยฟังก็ตาม และคนหูตึง หมายถึง คนที่มีการได้ยินเหลืออยู่ เพียงพอที่จะรับข้อมูลผ่านทาง การได้ยิน โดยทั่วไปจะใส่เครื่องช่วยฟัง (มูลนิธิเด็กพิการ, ๒๕๔๐)

๓) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้แก่ บุคคลที่มีความจำกัดอย่างชัดเจนในการปฏิบัติตน (Functioning) ในปัจจุบัน ซึ่งมีลักษณะเฉพาะ คือ ความสามารถทางสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย อย่างมีนัยสำคัญ ร่วมกับความจำกัดของทักษะการปรับตัวอีกอย่างน้อย ๒ ทักษะจาก ๑๐ ทักษะ ได้แก่ การสื่อความหมาย การดูแลตนเอง การดำรงชีวิตภายในบ้าน ทักษะทางสังคม การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การรู้จักใช้ทรัพยากรในชุมชน การรู้จักดูแลควบคุมตนเอง การนำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การใช้เวลาวาง การรักษาสุขภาพอนามัยและความปลอดภัย ทั้งนี้ได้แสดงอาการดังกล่าวก่อนอายุ ๑๘ ปี

๔) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือสุขภาพ หมายถึง คนที่มีอวัยวะไม่สมส่วน อวัยวะส่วนใดส่วนหนึ่ง หรือหลายส่วนขาดหายไป กระดูกและกล้ามเนื้อพิการ เจ็บป่วยเรื้อรังรุนแรง มีความพิการของระบบประสาท มีความลำบากต่อการเคลื่อนไหว เป็นอุปสรรคต่อการศึกษาในสภาพปกติทั่วไป

๕) บุคคลที่มีปัญหาทางการเรียนรู้ หมายถึง คนที่มีความบกพร่องอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในกระบวนการพื้นฐานทางจิตวิทยาที่เกี่ยวกับความเข้าใจ หรือการใช้ภาษา อาจเป็นภาษาพูดหรือภาษาเขียน มีผลทำให้มีปัญหาต่อการฟัง การพูด การคิด การอ่าน การเขียน การสะกดคำ หรือการคิดคำนวณ รวมทั้งสภาพความบกพร่องในการรับรู้ สมองได้รับบาดเจ็บการทำงานของสมองสูญเสียไป ทำให้มีปัญหาการอ่านและปัญหาการเข้าใจภาษา

๖) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา หมายถึง คนที่มีความบกพร่องเรื่องของการออกเสียงพูด เช่น เสียงผิดปกติ อัตราความเร็วและจังหวะการพูดผิดปกติหรือคนที่มีความบกพร่องในเรื่องความเข้าใจ และหรือระบบสัญลักษณ์อื่นที่ใช้ติดต่อสื่อสาร อาจเกี่ยวกับรูปแบบของภาษา เนื้อหาของภาษาและหน้าที่ของภาษา (สาวิตรี ไชยเลิศ, ๒๕๔๙)

๗) บุคคลที่มีปัญหาทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ หมายถึง คนที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนไปจากปกติหรือเป็นอย่างมากและปัญหาทางพฤติกรรมนั้นเป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมหรือวัฒนธรรม

๘) บุคคลออทิสติก หมายถึง บุคคลที่มีพัฒนาการบกพร่องทางด้านสังคม ภาษา และการสื่อความหมาย พฤติกรรม อารมณ์ และจินตนาการ มีสาเหตุเนื่องมาจากสมองบางส่วนทำหน้าที่ผิดปกติไปและความผิดปกตินี้ พบได้ก่อนวัย ๓๐ เดือน ลักษณะของบุคคลออทิสติก คือ มีความบกพร่องทาง ปฏิสัมพันธ์ ด้านสังคมด้านการสื่อสาร ทั้งด้านการใช้ ภาษาพูด ความเข้าใจภาษา การแสดงกิริยาสื่อความหมาย มีความบกพร่องด้านพฤติกรรมและอารมณ์ มีความบกพร่องด้านการรับรู้ทางประสาทสัมผัส มีความบกพร่องด้านการใช้อวัยวะต่าง ๆ ที่ประสานสัมพันธ์กับส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย มีความบกพร่องด้านจินตนาการ ไม่สามารถแยกเรื่องจริงออกจากเรื่องสมมติ มีความบกพร่องด้านสมาธิ มีความสนใจสั้น วอกแวกง่าย (สาวิตรี ไชยเลิศ, ๒๕๔๙)

๙) พิกการซ้อน หมายถึง บุคคลที่มีความพิการตั้งแต่สองประเภทขึ้นไปอาจเป็นคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางร่างกายร่วมกับมีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นต้น

ปัจจุบันได้มีการรวบรวมจำนวนคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่อยู่ในระบบการศึกษา สังกัดหน่วยงานของกระทรวงศึกษาธิการ สังกัดกรุงเทพมหานคร และสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่ามีจำนวนคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่อยู่ในระบบการศึกษาทั้งสิ้น ๔๔๘,๗๗๖ คน รายละเอียดปรากฏตามตารางดังนี้

ตารางแสดงจำนวนคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่อยู่ในระบบการศึกษา

ที่	หน่วยงาน	บกพร่องทางการเห็น	บกพร่องทางการได้ยิน	บกพร่องทางสติปัญญา	บกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหวหรือสุขภาพ	บกพร่องทางการเรียนรู้ (LD)	บกพร่องทางการพูดและภาษา	บกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์	ออทิสติก	ความพิการซ้อน	ประเภทอื่นๆ	รวม
๑	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	๓,๐๔๙	๕,๕๕๐	๓๗,๓๓๒	๑๕,๓๐๖	๒๘๕,๖๔๘	๒,๘๙๙	๕,๖๔๘	๙,๒๐๖	๑๓,๖๐๐	-	๓๗๘,๒๓๘
๒	สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	๖	๒๒๘	๒๗	๒๐๔	๖๕	๑๓	๖๗	๑๙	๔๑๑	๔๔	๑,๐๘๔
๓	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	๑,๐๒๕	๑,๑๕๙	๒,๓๓๒	๖,๘๔๗	๑,๐๘๐	๒๐๒	๖๒๗	๑๙๑	๒๑๔	-	๑๓,๖๗๗
๔	สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	๖๙๔	๓๕๙	๑,๐๖๙	๑,๑๐๖	๕๐๗	๘๖	๑๐๘	๘๔๙	๓๒๘	๒๐	๕,๑๒๖
๕	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	๔๖๖	๖๕๑	๑๒๖	๑,๑๗๔	๗๒	๑๒๔	๒๗	๒๔๕	๒๒	-	๒,๙๐๗
๖	โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร	๙	๔๓	๑,๑๓๐	๖๘	๑,๒๖๓	๓๕	๒๔๒	๕๕๖	๔๗	-	๓,๓๙๓
๗	โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	๒,๕๘๒	๑,๗๑๕	๕,๔๒๙	๔,๒๑๑	๑๓,๖๐๕	๗,๕๑๙	๒,๙๘๗	๓๒๔	๘๗	๖,๐๙๒	๔๔,๕๕๑
รวม		๗,๘๓๑	๙,๗๐๕	๔๗,๔๔๕	๒๘,๙๑๖	๓๐๒,๒๔๐	๑๐,๘๗๘	๙,๗๐๖	๑๑,๓๙๐	๑๔,๗๐๙	๖,๑๕๖	๔๔๘,๙๗๖

ข้อมูล ณ วันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ปีการศึกษา ๒๕๕๙

รวบรวมข้อมูล : สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

หมายเหตุ : ประเภทอื่นๆ (สมาธิสั้น / ความสามารถพิเศษ)

รายงานจำนวนเด็กพิการและเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ที่	ประเภทความบกพร่อง	ศูนย์การศึกษาพิเศษ (๗๗ แห่ง)	โรงเรียนเฉพาะ ความพิการ (๔๖ แห่ง)	โรงเรียนศึกษา สงเคราะห์ (๕๑ แห่ง)	โรงเรียนจัดการ เรียนรวม (๒๑,๒๕๐ โรงเรียน)	รวม (คน)
๑	บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น	๕๘๕	๑๙๖	๘	๒,๒๖๐	๓,๐๔๙
๒	บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน	๖๗๓	๓,๔๔๓	๕๑	๑,๓๘๓	๕,๕๕๐
๓	บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา	๗,๙๕๐	๖,๖๐๒	๒๙๒	๒๒,๔๘๘	๓๗,๓๓๒
๔	บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ	๖,๘๔๔	๔๒๖	๙๙	๗,๙๓๗	๑๕,๓๐๖
๕	บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้	๒๘๔	๑๑๐	๒,๙๑๑	๒๘๒,๓๔๓	๒๘๕,๖๔๘
๖	บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา	๒๒๘	๖	๕๙	๒,๖๐๖	๒,๘๙๙
๗	บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์	๑๑๓	๑๓	๕๑๖	๕,๐๐๖	๕,๖๔๘
๘	บุคคลออทิสติก	๒,๕๙๒	๑,๓๐๒	๑๓๖	๕,๑๗๖	๙,๒๐๖
๙	บุคคลพิการซ้อน	๔,๗๙๒	๘๓๘	๒๕	๗,๙๔๕	๑๓,๖๐๐
รวมทั้งสิ้น		๒๔,๐๖๑	๑๒,๙๓๖	๔,๐๙๗	๓๓๗,๑๔๔	๓๗๘,๒๓๘

ข้อมูล ณ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๙ จาก ระบบสารสนเทศศึกษาสงเคราะห์และศึกษาพิเศษ (SET)

ดังนั้น จากตารางข้างต้น จึงอาจกล่าวได้ว่าการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษยังได้รับความช่วยเหลือหรือสวัสดิการจากรัฐบาลไม่ครบถ้วนเพียงพอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการศึกษาที่จะพบปัญหา ดังนี้

๑) ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

การขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน อาทิ ล่ามภาษามือ นักจิตวิทยา นักกิจกรรมบำบัด นักกายภาพบำบัด ส่งผลให้การสนับสนุนให้คนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เรียนรวมในโรงเรียนทั่วไปไม่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการเรียนรวมก็เป็นกระบวนการหนึ่งที่จะช่วยให้กระบวนการคัดกรองเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเด็กปกติถือว่าเป็นกำลังสำคัญในการให้ความช่วยเหลือคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ตลอดจนทัศนคติของพ่อแม่และบุคลากรครูก็จะเปลี่ยนไปในทิศทางที่ดีขึ้น

๒) ขาดแคลนสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาที่เหมาะสม

การขาดแคลนสื่อและเทคโนโลยีการศึกษาที่เหมาะสมและมีคุณภาพที่ช่วยส่งเสริมให้คนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้พัฒนาการเรียนรู้ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษมีความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจที่จำเป็นต้องอาศัยการจัดการศึกษารูปแบบพิเศษ ตลอดจนสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อเสริมการเรียนรู้รูปแบบต่าง ๆ ที่ช่วยทดแทนความบกพร่องในด้านต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมและตรงกับสภาพความต้องการจำเป็นพิเศษ

๓) ขาดการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การขาดการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องของระบบฐานข้อมูลของคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งแต่ละหน่วยงานควรมีการเชื่อมโยงฐานข้อมูล ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดการจัดการข้อมูลที่เป็นระบบ สามารถติดตามความคืบหน้าในการรักษาและพัฒนาการของคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้อย่างต่อเนื่อง จึงควรมีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างระบบสาธารณสุขและระบบการศึกษา เช่น การจัดทำทะเบียนตั้งแต่แรกเกิด (Birth Registree) ของกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งระบบข้อมูลการคัดกรองหรือแรกพบความพิการยังไม่ครอบคลุมทั่วประเทศ ซึ่งการคัดกรองเด็กในเบื้องต้นมีปัญหาคือการคัดกรองเด็กที่มีความพิการไม่ชัดเจน อาทิ บกพร่องทางการเรียนรู้ บกพร่องทางสติปัญญา สมาธิสั้น หรือออทิสติก กระบวนการคัดกรองจึงมีความสำคัญที่ผู้ปกครองหรือบุคลากรที่ทำงานกับเด็กเล็กต้องมีความรู้ลักษณะของเด็กพิเศษ รวมทั้งต้องมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ โดยการคัดกรองนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต้องเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่ต้นโดยการตั้งคณะทำงานเพื่อพิจารณาและพัฒนากระบวนการคัดกรองที่ไม่ซับซ้อนแต่ให้ความเชื่อมั่นในอัตราสูงและต้องจัดให้มีกระบวนการคัดกรองเด็กตั้งแต่ระดับอนุบาล เพราะหากสามารถตรวจพบได้เร็วการให้ความช่วยเหลือก็จะสามารถทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอย่างช้าในระดับปฐมวัยจะต้องมีการบ่งชี้ได้แล้วว่าเด็กมีความผิดปกติหรือไม่ แต่การคัดกรองนั้นเป็นเพียงการกลั่นกรองในเบื้องต้นเท่านั้น ไม่ใช่การวินิจฉัย จึงไม่สามารถบ่งชี้ได้ว่าเป็นอะไร และเมื่อพบความเสี่ยงแล้วจะต้องให้การช่วยเหลือทันที การดำเนินการจึงต้องมี

การจัดสรรงบประมาณให้กับโรงเรียน เพื่อโรงเรียนจะได้จัดทำโปรแกรมช่วยเหลือ นอกจากนี้ ต้องมีการจัดสรรงบประมาณในการให้การศึกษาสำหรับพ่อแม่ของเด็กด้วย อย่างเช่นในประเทศสหรัฐอเมริกาที่จะมีการจัดสรรงบประมาณการศึกษาของพ่อแม่ให้กับโรงเรียน ด้วยเหตุที่ว่าไม่มีที่ไหนจะให้การศึกษาแก่พ่อแม่ได้ดีเท่ากับที่โรงเรียน ประกอบกับจากงานวิจัยพบว่าในเด็กกลุ่มเสี่ยงที่พ่อแม่เข้ามามีส่วนร่วมความเสี่ยงจะลดลงอย่างชัดเจน

๔) ขาดโอกาสทางสังคมและการให้งานทำหลังจบการศึกษา

ปัจจุบันสังคมส่วนใหญ่ยังไม่เปิดโอกาสให้คนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าทำงาน เนื่องจากยังเห็นว่าคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษไม่สามารถทำงานได้มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

นอกจากนี้ ยังมีปัญหาอื่นที่สำคัญ เช่น ปัญหาด้านงบประมาณ ปัญหาด้านการบังคับใช้กฎหมาย ปัญหาของผู้ปกครองที่ไม่ยอมรับในความพิการของบุตรและปฏิเสธการรักษาที่ถูกต้อง เป็นต้น ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ควรดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพื่อนำไปสู่การปฏิรูปการศึกษาคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่มีประสิทธิภาพต่อไป

อย่างไรก็ตาม ในขณะนี้เพื่อแก้ไขปัญหบางประการในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการได้มีการกำหนดนโยบายในการร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ในการขับเคลื่อนแนวทางการร่วมมือด้านการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษไปสู่ความสำเร็จจึงต้องอาศัยปัจจัยสำคัญในการบริหารงานภายในองค์กร ซึ่งประกอบด้วย บุคคล งบประมาณ ทรัพยากรหรือวัตถุ และการบริหารจัดการ รวมทั้งต้องมีกลไกและระบบในการขับเคลื่อน จากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตลอดจนเครือข่ายมีส่วนร่วมด้านการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยกลุ่มเป้าหมาย คือ คนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษา ๔ ประเภท โดยแบ่งตามระดับการศึกษาและช่วงวัย ดังนี้

- ๑) ช่วงวัยก่อนปฐมวัย (แรกเกิด-๓ ปี)
- ๒) ระดับการศึกษาปฐมวัย (๓-๕ ปี)
- ๓) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (๖-๑๗ ปี)
- ๔) ระดับการศึกษาอุดมศึกษา (๑๘ ปีขึ้นไป)

กรอบแนวทางการร่วมมือ เพื่อให้มีแนวทางในการขับเคลื่อนที่มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับกลไกและระบบในระดับปฏิบัติ เพื่อให้คนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าถึงบริการทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านครอบครัวและชุมชน ท้องถิ่น ด้านสังคม ด้านการแพทย์ ด้านโอกาสทางการศึกษาและอาชีพ จึงได้มีการกำหนดแนวทางการร่วมมือ กำหนดผู้รับผิดชอบหลัก ผู้รับผิดชอบรอง เป้าหมายความร่วมมือรวมทั้งจัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ตารางกรอบแนวทางการร่วมมือ

ช่วงวัย	แนวทางการร่วมมือ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบรอง	เป้าหมายความร่วมมือ
ก่อน ปฐมวัย (แรกเกิด - ๓ ปี)	๑. คัดกรอง การฟื้นฟู สมรรถภาพทางการแพทย์ รวมถึงสิทธิประโยชน์ทาง การแพทย์สำหรับบุคคลที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษ	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงสาธารณสุข	-กระทรวงการพัฒนา สังคมและความ มั่นคงของมนุษย์ -กระทรวงศึกษาธิการ -องค์กร สมาคม -ชุมชน	๑. จัดทำบันทึกข้อตกลง ความร่วมมือระหว่าง กระทรวงศึกษาธิการกับ กระทรวงสาธารณสุข เนื่อหาดังต่อไปนี้ - บุคคลที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษได้รับการ ทางการแพทย์
	๒. จัดให้มีการให้บริการ ช่วยเหลือระยะแรกเริ่มการ บริการช่วยเหลือบำบัดฟื้นฟู การเตรียมความพร้อมและ การเชื่อมต่อโดยศูนย์การศึกษา พิเศษ ศูนย์บริการคนพิการ โดยครอบครัว หรือชุมชน หรือโรงพยาบาลในชุมชน เป็นฐานในการให้บริการ	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวง ศึกษาธิการและ ท้องถิ่น -องค์กรด้าน คนพิการ	-กระทรวงการพัฒนา สังคมและความ มั่นคงของมนุษย์ -ชุมชน	- ได้รับการช่วยเหลือ ระยะแรกเริ่มตั้งแต่แรกเกิด อาทิ การคัดกรอง กายภาพบำบัด กิจกรรมบำบัด ฯลฯ - ได้รับการฟื้นฟูภาษาและ การสื่อสาร หลังการผ่าตัดฝัง ประสาทหูเทียม - ได้รับการ รักษาพยาบาลทาง การแพทย์อย่างถูกต้อง ตามความต้องการจำเป็น ได้รับการสิทธิประโยชน์ ต่างๆ ตามความต้องการ จำเป็น เช่น ภายอุปกรณ์ ขาเทียม เครื่องช่วยฟังและ อื่นๆที่จำเป็น
	๓. จัดให้มีการบริการทาง การแพทย์	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงสาธารณสุข	-กระทรวงศึกษาธิการ -กระทรวงการพัฒนา สังคมและความ มั่นคงของมนุษย์ -ชุมชน	๒. จัดทำบันทึกข้อตกลง ความร่วมมือระหว่าง กระทรวงศึกษาธิการกับ กระทรวงดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคม เนื่อหาดังต่อไปนี้ - จัดระบบข้อมูล
	๔. พัฒนาระบบข้อมูล สารสนเทศเพื่อให้มีข้อมูล บุคคลที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษ ที่เป็นปัจจุบัน และสามารถใช้เป็นข้อมูล ในการบริหารจัดการได้	-กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงเทคโนโลยี สารสนเทศและ การสื่อสาร	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -ชุมชน -กระทรวงการพัฒนา สังคมและความ มั่นคงของมนุษย์ -กระทรวงศึกษาธิการ	

ช่วงวัย	แนวทางความร่วมมือ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบรอง	เป้าหมายความร่วมมือ
				สารสนเทศเพื่อให้มีข้อมูลบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่เป็นปัจจุบันและสามารถใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการได้ - มีเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารและบริการสื่อสารธารณะสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และอื่นๆที่จำเป็น- มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษครอบคลุมทุกจังหวัด ๓. จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์ เนื่อหาดังต่อไปนี้ - จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เฉพาะความพิการและศูนย์การศึกษาพิเศษสาขาใน ๗๖ จังหวัดและกรุงเทพมหานคร และอื่นๆที่จำเป็น

ช่วงวัย	แนวทางความร่วมมือ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบรอง	เป้าหมายความร่วมมือ
	๕. จัดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ -กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม -ชุมชน	๔. กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติของหน่วยงานในสังกัด สพฐ. การจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเนื่อหาดังต่อไปนี้ - การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความ
	๖. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารและบริการสื่อสารณะสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	-กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -ชุมชน -กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ -กระทรวงศึกษาธิการ	ต้องการจำเป็นพิเศษเพื่อให้บุคคลที่มีความเสี่ยงได้รับการคัดกรองทุกคน - บุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษทุกคนได้รับบริการช่วยเหลือ บำบัดฟื้นฟูและเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่การเรียนในระดับที่สูงขึ้น
	๗. จัดตั้งศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ เพื่อให้บุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่อยู่ห่างไกลเข้าถึงบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมเข้าสู่ระบบการศึกษา	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ -ชุมชน	- บุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษเป็นเฉพาะบุคคล
	๘. จัดตั้งศูนย์การศึกษาพิเศษสาขาเพื่อให้บุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษที่อยู่ห่างไกลได้รับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มอย่างทั่วถึงและเตรียมความพร้อมเข้าสู่ระบบการศึกษา	-กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงศึกษาธิการ -สำนักงานประมาณ	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -ชุมชน -กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	- มีหลักสูตร เกณฑ์การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในทุกระบบและระดับการศึกษา - จัดให้มีพี่เลี้ยงสำหรับบุคคลที่มีต้องการพิเศษ

ช่วงวัย	แนวทางการร่วมมือ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบรอง	เป้าหมายความร่วมมือ
ปฐมวัย (๓-๕ปี)	๑. คัดกรอง การฟื้นฟู สมรรถภาพทางการแพทย์ รวมถึงสิทธิประโยชน์ทาง การแพทย์สำหรับบุคคลที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษ	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงมหาดไทย	-กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ -ชุมชน	จำเป็นพิเศษความต้องการ จำเป็นพิเศษตามความ เหมาะสม - มีห้องเรียนที่มีบุคคลที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษ ตามความเหมาะสม
	๒. คัดกรองและประเมิน ความสามารถพื้นฐานทาง การศึกษาเพื่อนำไปสู่ การจัดทำแผนการจัดการศึกษา เฉพาะบุคคล และการเชื่อมต่อ	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -ครูผู้ดูแล -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ -กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงสาธารณสุข -ชุมชน	- มีบุคลากรสายสนับสนุน การสอน และครูแนะแนว - ครูได้รับการพัฒนาด้าน เทคนิคการสอนและ กิจกรรมที่สอดคล้องกับ ความต้องการจำเป็นพิเศษ
	๓. จัดให้มีการบริการทาง การศึกษาในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์การศึกษาพิเศษ โรงเรียนเฉพาะความพิการ โรงเรียนจัดการเรียนรวม	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -ครูผู้ดูแล -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ -กระทรวงดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคม -ชุมชน	- ส่งเสริมให้สถานศึกษาจัด หน่วยบริการช่วยเหลือ สนับสนุนบุคคลที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษ (Student Support Services Unit: SSS Unit) และห้องเรียนคู่ขนาน สำหรับบุคคลออทิสติก หรืออื่นๆ
	๔. จัดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก ความสะดวก สื่อ บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใดทาง การศึกษาที่สอดคล้องกับ ความต้องการจำเป็นพิเศษ เฉพาะบุคคล	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ -กระทรวงดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคม -ชุมชน	- บุคคลที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษ ได้รับการ ประเมินความสามารถ พื้นฐานและมีแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคลที่ สอดคล้องกับความต้องการ จำเป็นทุกคน - โรงเรียนมีหลักสูตรอาชีพ
	๕. จัดทำหลักสูตร เกณฑ์การ วัดและประเมินผลให้เหมาะสม กับบุคคลที่มีความต้องการ	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงวัฒนธรรม -กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงการ	เลือกใช้อย่างเหมาะสมกับ บุคคลที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษแต่ละประเภท

ช่วงวัย	แนวทางความร่วมมือ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบรอง	เป้าหมายความร่วมมือ
	จำเป็นพิเศษในทุกประเภท ของบุคคลที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษ ทุกระบบและ ระดับการศึกษา		ห้องเที่ยวและกีฬา -ชุมชน	ความพิการ - มีนักสหวิชาชีพที่จำเป็น เพียงพอกับความต้องการ จำเป็นของบุคคลที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษ
	๖. เตรียมทักษะอาชีพ	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ -กระทรวงมหาดไทย	ต้องการจำเป็นพิเศษ - จัดตั้งโรงเรียนบุคคล ออทิสติกจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดสุพรรณบุรี - จัดตั้งโรงเรียนศึกษา พิเศษจังหวัดชลบุรี โรงเรียน ศึกษาพิเศษจังหวัดยะลา และอื่นๆที่จำเป็น
	๗. พัฒนาระบบข้อมูล สารสนเทศเพื่อให้ข้อมูล บุคคลที่มีความต้องการจำเป็น พิเศษ ที่เป็นปัจจุบันและ สามารถใช้เป็นข้อมูล ในการบริหารจัดการได้	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคม	-กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ -กระทรวงศึกษาธิการ -ชุมชน	๕. จัดทำบันทึกข้อตกลง ความร่วมมือระหว่าง กระทรวงศึกษาธิการ กับ Monash University เนือหาดังต่อไปนี้ - พัฒนาบุคลากรให้ครู มีเทคนิคและทักษะในการ จัดการเรียนรู้ให้สอดคล้อง กับพัฒนาการของผู้เรียน ในรูปแบบที่หลากหลาย
	๘. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อการสื่อสารและบริการสื่อ สาธารณะสำหรับบุคคลที่มี ความต้องการจำเป็นพิเศษ	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคม -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงมหาดไทย -ชุมชน	- ผู้บริหารศูนย์การศึกษา พิเศษ จำนวน ๗๗ คน มีภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการจัดการศึกษา สำหรับบุคคลที่มีความ ต้องการจำเป็นพิเศษ - การพัฒนาบุคลากร
	๙. จัดระบบและสนับสนุนการ ดำเนินงานศูนย์การเรียนเฉพาะ ความพิการของหน่วยงานและ ภาคีเครือข่าย	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ -ชุมชน	

ช่วงวัย	แนวทางความร่วมมือ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบรอง	เป้าหมายความร่วมมือ
	๑๐. จัดให้มีพี่เลี้ยงบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้ช่วยเหลือในห้องเรียนที่มีบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษตามความเหมาะสม	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ -กระทรวงสาธารณสุข -ชุมชน	ด้านการจัดการศึกษาสำหรับนักศึกษาที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ - จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในทุกระดับที่มีการผลิตครู บุคลากรทางการศึกษา และอื่นๆที่จำเป็น
	๑๑. พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	-กระทรวงศึกษาธิการ -กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม -กระทรวงสาธารณสุข	-กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ -ชุมชน	๖. จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่าง สพฐ. กับ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เนื้อหาดังต่อไปนี้ - เปิดหลักสูตรการสอนสาขาการศึกษาพิเศษ สำหรับครูที่สอนบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษซ้อนให้เข้าเรียนในระดับปริญญาโท โดยรับทุนสนับสนุนการศึกษาจำนวน ๓๐ ทุน และอื่นๆที่จำเป็น
	๑๒. จัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมพร้อมให้มีบุคลากรสนับสนุน อาทิ ครูแนะแนว นักสหวิชาชีพ ครูการศึกษาพิเศษ เป็นต้น	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงศึกษาธิการ -กระทรวงสาธารณสุข	-ชุมชน	๗. จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ กับสถาบันเพอร์กินส์ เนื้อหาดังต่อไปนี้ - พัฒนาบุคลากรของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน ๒ คน ให้ศึกษาในสถาบันเพอร์กินส์คนละ ๙ เดือน - การร่วมกันจัดทำหลักสูตรการสอนครูสำหรับบุคคลที่มี
การศึกษาขั้นพื้นฐาน (๖-๑๗ ปี)	๑. คัดกรอง การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ รวมถึงสิทธิประโยชน์ทางการแพทย์สำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงสาธารณสุข	-กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ -ชุมชน	
	๒. คัดกรองและประเมินความสามารถพื้นฐานทางการศึกษา เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ -ชุมชน	
	๓. จัดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่สอดคล้องกับ	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงศึกษาธิการ -กระทรวงสาธารณสุข	-กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	

ช่วงวัย	แนวทางความร่วมมือ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบรอง	เป้าหมายความร่วมมือ
	ความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล		-กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม -ชุมชน	ความต้องการจำเป็นพิเศษอื่น ๆ ที่จำเป็น
	๔. จัดทำหลักสูตร เภณท์การวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในทุกระบบและระดับการศึกษา	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงวัฒนธรรม -กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา -ชุมชน	๘. จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ กับโรงเรียน Eastern Ranges School เนื้อหาดังต่อไปนี้ - เพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครู ฝึกอบรมในโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลออทิสติกและอื่น ๆ ที่จำเป็น
	๕. จัดทำหลักสูตรอาชีพให้โรงเรียนเลือกใช้อย่างเหมาะสมกับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษแต่ละประเภทความพิการ	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ -กระทรวงแรงงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ -กระทรวงอุตสาหกรรม -กระทรวงพาณิชย์ -สถานประกอบการ -ชุมชน	๙. จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและคุรุสภา เนื้อหาดังต่อไปนี้ - มีระบบและกลไกในการผลิตบุคลากรตรงความต้องการของสถานศึกษาและอื่น ๆ ที่จำเป็น
	๖. เตรียมความพร้อมทักษะอาชีพเพื่อเข้าสู่ระบบการจ้างงานและการมีงานทำ	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ -กระทรวงแรงงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ -กระทรวงอุตสาหกรรม -กระทรวงพาณิชย์ -สถานประกอบการ	

ช่วงวัย	แนวทางการร่วมมือ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบรอง	เป้าหมายความร่วมมือ
			-ชุมชน	
	๗. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อให้มีข้อมูลบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่เป็นปัจจุบันและสามารถใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการได้	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	-กระทรวงศึกษาธิการ -กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ -ชุมชน	
	๘. พัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการสื่อสารและบริการสื่อสารณะ โดยจัดให้มีสัญญาณอินเทอร์เน็ตอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพที่เอื้อต่อการจัดการศึกษาแก่บุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	-กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ -ชุมชน	
	๙. จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้เฉพาะความพิการและศูนย์การศึกษาพิเศษสาขา เพื่อให้บุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ที่อยู่ห่างไกลได้รับบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มอย่างทั่วถึงและเตรียมความพร้อมเข้าสู่ระบบการศึกษา	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงศึกษาธิการ -องค์กรอื่นๆ กรุงเทพมหานคร	-กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ -ชุมชน	
	๑๐. พัฒนาระบบการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมในทุกสถานศึกษาทุกสังกัด	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงศึกษาธิการ -กรุงเทพมหานคร -ท้องถิ่น	-กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ -กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและ	

ช่วงวัย	แนวทางความร่วมมือ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบรอง	เป้าหมายความร่วมมือ
			การสื่อสาร -ชุมชน	
	๑๑. จัดให้มีพี่เลี้ยงบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษให้ความช่วยเหลือในห้องเรียนที่มีบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษตามความเหมาะสม	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ -กระทรวงสาธารณสุข ชุมชน	
	๑๒. จัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมพร้อมให้มีบุคลากรสนับสนุน อาทิ ครูแนะแนว นักสหวิชาชีพ ครูการศึกษาพิเศษ เป็นต้น	-กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ชุมชน	
	๑๓. จัดให้มีระบบการจัดการศึกษาทางเลือกสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องระดับมากถึงรุนแรง	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงศึกษาธิการ	-ท้องถิ่น -องค์กรด้านคนพิการ	
	๑๔. จัดตั้งหน่วยบริการการศึกษาในสถานศึกษาที่จัดการศึกษาแบบเรียนรวมทุกสังกัด	-กระทรวงศึกษาธิการ -ท้องถิ่น -กรุงเทพมหานคร -กระทรวงสาธารณสุข	-กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	
	๑๕. พัฒนาระบบกลไกการบริการจัดการในสถานศึกษา รวมถึงให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ -กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	

ช่วงวัย	แนวทางความร่วมมือ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบรอง	เป้าหมายความร่วมมือ
			-ชุมชน	
อุดมศึกษา (๑๘ ปีขึ้นไป)	๑. การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์ รวมถึงสิทธิประโยชน์ทางการแพทย์สำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	-กระทรวงสาธารณสุข	-กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	
	๒. ประเมินความสามารถพื้นฐานทางการศึกษา	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -ครูผู้ดูแล -กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	
	๓. จัดและพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อบริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษเฉพาะบุคคล	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ -กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม	
	๔. จัดทำเกณฑ์การวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับทุกรูปแบบ ระบบและระดับการศึกษา	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงศึกษาธิการ -กระทรวงสาธารณสุข	-กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	
	๕. เตรียมความพร้อมทักษะอาชีพเพื่อเข้าสู่ระบบการทำงานและการมีงานทำ	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ -กระทรวงแรงงาน -กระทรวงเกษตรและ	

ช่วงวัย	แนวทางความร่วมมือ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบรอง	เป้าหมายความร่วมมือ
			สหกรณ์ -กระทรวง อุตสาหกรรม -กระทรวงพาณิชย์ -สถานประกอบการ	
	๖. จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือ นักศึกษาที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษ(Disability Support Services : DSS)	-กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงสาธารณสุข	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงศึกษาธิการ	
	๗. พัฒนาระบบข้อมูล สารสนเทศเพื่อให้มีข้อมูล นักศึกษาที่มีความต้องการ จำเป็นพิเศษ ที่เป็นปัจจุบัน และสามารถใช้เป็นข้อมูล ในการบริหารจัดการได้	-ผู้ปกครอง -ครอบครัว -กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงดิจิทัลเพื่อ เศรษฐกิจและสังคม	-กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ -กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงศึกษาธิการ	
	๘. พัฒนาผู้บริหารให้มีภาวะ ผู้นำทางวิชาการด้านการจัด การศึกษาสำหรับนักศึกษา ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ	-กระทรวงสาธารณสุข -กระทรวงศึกษาธิการ	-กระทรวงมหาดไทย -กระทรวงการพัฒนา สังคมและความมั่นคง ของมนุษย์	
	๙. มีระบบและกลไก ในการผลิตและพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	-กระทรวงศึกษาธิการ -กรุงเทพมหานคร -คุรุสภา -คณะกรรมการ ข้าราชการครูและ บุคลากรทาง การศึกษา -สถาบันที่ผลิตครู -สำนักงาน คณะกรรมการ การอาชีวศึกษา -สำนักงาน คณะกรรมการ		

ช่วงวัย	แนวทางความร่วมมือ	ผู้รับผิดชอบหลัก	ผู้รับผิดชอบรอง	เป้าหมายความร่วมมือ
		การอุดมศึกษา -มหาวิทยาลัย เชียงใหม่		

ทั้งนี้ โดยมุ่งเน้น ๔ ประเด็นสำคัญ ประกอบด้วย

- ๑) การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention : EI)
- ๒) การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education)
- ๓) การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ (Transition from School to Work)
- ๔) ส่งเสริมศักยภาพและพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (Capacity Promotion and Development of Teachers, Educational Personnel and Relevant Stakeholders)

๒. วิธีการปฏิรูป

การปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ได้กำหนดแนวทางการปฏิรูปโดยคำนึงถึงความสำคัญเร่งด่วนและความสัมฤทธิ์ผลของการปฏิรูปในระยะเวลาที่เหลืออยู่ โดยได้ทำการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุแล้วกำหนดแนวทางการแก้ไขที่เหมาะสม บนพื้นฐานของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ นโยบายภาครัฐ กฎหมาย และหลักวิชาการด้านการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อให้เกิดการยกระดับและพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลของสังคมให้ได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อนึ่ง การที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกขององค์การสหประชาชาติ และภาคีสมาชิกของอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ การปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการจึงควรมีกรอบและแนวทางในการปฏิรูปให้สอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศดังกล่าว โดยจากการที่ประเทศไทยได้นำเสนอรายงานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ต่อคณะกรรมการประจำอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการ ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส เมื่อวันที่ ๓๐ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ คณะกรรมการ ฯ ได้มีข้อสังเกต ดังนี้

(๑) คณะกรรมการ ฯ แนะนำให้รัฐภาคีจัดให้มีข้อมูล บริการและการสนับสนุนตั้งแต่ระยะแรกเริ่มและอย่างครอบคลุมสำหรับคนพิการ และครอบครัวเพิ่มมากขึ้น

(๒) คณะกรรมการ ฯ กังวลว่าคนพิการจำนวนมากยังคงไม่ได้รับสิทธิในการเรียนรวมอย่างเต็มที่ และโรงเรียนบางแห่งปฏิเสธไม่รับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าเรียน รวมทั้งบุคลากรและสถาบันการศึกษา โดยเฉพาะในชนบทและพื้นที่ห่างไกล ยังมีข้อจำกัดทั้งในด้านศักยภาพ ทักษะ และทรัพยากร

(๓) คณะกรรมการ ฯ เรียกร้องให้รัฐภาคีดำเนินมาตรการทางกฎหมายและอื่น ๆ ที่จำเป็นเพื่อให้เกิดการประกันให้มีการจัดการเรียนรวมสำหรับคนพิการอย่างมีคุณภาพในโรงเรียนทั่วไปในชุมชน โดยให้เป็นสิทธิที่มีผลบังคับใช้ได้ตามกฎหมาย คณะกรรมการ ฯ แนะนำให้รัฐภาคีจัดสรรทรัพยากรอย่างเพียงพอ จัดให้มีการช่วยเหลือที่สมเหตุสมผลและมีมาตรการสนับสนุนคนพิการเป็นรายบุคคล และประกันให้มีการอบรมภาคบังคับเกี่ยวกับการเรียนรวมสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ทั้งก่อนเข้าทำงานและระหว่างทำงาน

คณะกรรมการ ฯ ยังแนะนำให้รัฐภาคีให้ความสำคัญกับความเชื่อมโยงระหว่างข้อ ๒๔ ของอนุสัญญาซึ่งว่าด้วยการศึกษา กับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายรองที่ ๔.๕ (ขจัดความเหลื่อมล้ำทางเพศในการศึกษา และสร้างหลักประกันว่ากลุ่มที่เปราะบางซึ่งรวมถึงผู้พิการ ชนพื้นเมือง และเด็ก เข้าถึงการศึกษาและการฝึกอาชีพทุกระดับอย่างเท่าเทียม ภายในปี ๒๕๗๓) และ 4a (สร้างและยกระดับอุปกรณ์และเครื่องมือทางการศึกษาที่อ่อนไหวต่อเด็ก คนพิการ และเพศสภาวะ และให้มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ปลอดภัย ปราศจากความรุนแรง ครอบคลุมและมีประสิทธิผลสำหรับทุกคน) เพื่อประกันความเท่าเทียมในการเข้าถึงการศึกษาทุกระดับและการฝึกอบรมวิชาชีพ รวมถึงการสร้างและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาที่คำนึงถึงความพิการและความปลอดภัย

จากหลักการของร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช นโยบายภาครัฐและพันธะสัญญาระหว่างประเทศ คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการ จึงเห็นควรมีการปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยมีประเด็นการปฏิรูปและแนวทางสรุปได้ ดังนี้

๑) ปฏิรูปด้านกฎหมาย นโยบาย เพื่อให้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

๑.๑) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ อาทิ การกำหนดให้มีการจัดการศึกษาตามความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน

๑.๒) พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ อาทิ จัดให้มีศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ การแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครูการศึกษาพิเศษ การสนับสนุนการเรียนรวม

๒) ปฏิรูปการบูรณาการของหน่วยงานต่าง ๆ

๒.๑) กระทรวงศึกษาธิการ อาทิ พัฒนาข้อมูลนักเรียนพิการรายบุคคล การจัดระบบสนับสนุนทุกช่วงวัย จัดระบบการส่งต่อ การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ และจัดทำระบบฐานข้อมูลคนพิการเพื่อบูรณาการร่วมกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒.๒) กระทรวงสาธารณสุข อาทิ เชื่อมโยงระบบการตรวจประเมินคัดกรองตั้งแต่แรกเกิด (Birth Defect Registration) การคัดกรองในวัยต่าง ๆ และระบบข้อมูลสุขภาพรายบุคคล

๒.๓) กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อาทิ ข้อมูลรายบุคคลคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ การดูแลคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษหลังวัย ๑๘ ปี และการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพและด้านสังคม

๒.๔) กระทรวงแรงงาน อาทิ จัดระบบการส่งต่อและการจ้างงานคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

๓) ปฏิรูปเพื่อรองรับการศึกษาเฉพาะคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

๓.๑) การศึกษาของบุคคลที่บกพร่องทางการได้ยิน อาทิ การจัดการเรียนการสอน การสอนภาษามือให้กับครอบครัว การจัดบริการล่ามภาษามือ และการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา

๓.๒) การศึกษาของบุคคลที่บกพร่องทางสติปัญญา ออทิสติก การเรียนรู้ จิตใจและพฤติกรรม อาทิ การเรียนรวม ห้องคู่ขนาน และการสอนเสริม

๔) ปฏิรูปเพื่อรองรับการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education) เพื่อให้คนพิการและบุคคลที่มีความต้องการพิเศษได้รับการพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา สอดคล้องกับ

ความสามารถของเด็ก อีกทั้งยังช่วยให้เด็กปกติมีการยอมรับ และปรับตัว เพื่อสามารถเรียนร่วมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ การจัดการเรียนรวมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ นั้นสามารถจัดการศึกษาได้หลายหลายรูปแบบ คือ

- การเรียนรวมบางเวลา (Integration) เป็นการจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนในโรงเรียนปกติ โดยอาจจัดให้อยู่ในชั้นปกติในบางเวลา เช่น วิชาดนตรี พลศึกษา หรือร่วมกิจกรรม ลูกเสือ- เนตรนารี กีฬา เป็นต้น คาดหวังว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษจะมีโอกาสแสดงออก และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็กปกติ และยังหมายถึงการจัดชั้นเรียนเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนปกติ เด็กที่รับบริการในลักษณะนี้มักเป็นเด็กที่มีความพิการระดับปานกลางถึงระดับมาก จึงไม่อาจเรียนรวมเต็มเวลาได้ ต้องมีการจัดทำแผนการศึกษาพิเศษเฉพาะบุคคลให้กับเด็ก

- การเรียนรวมเต็มเวลา (Main Streaming) การจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้มีโอกาสได้เรียนชั้นเดียวกับเด็กปกติ ตลอดเวลาที่เด็กอยู่ในโรงเรียน เด็กปกติได้รับการจัดการกระบวนการเรียนรู้และบริการนอกห้องเรียนอย่างไร เด็กที่มีความต้องการพิเศษที่ได้รับการเช่นเดียวกัน

๔.๑) นโยบายเรียนรวม อาทิ ให้มีครูศึกษาพิเศษในโรงเรียนรวมให้เพียงพอ และมีระบบคัดกรองที่มีประสิทธิภาพ

๔.๒) ฐานข้อมูลนักเรียนรายบุคคล

๔.๓) การพัฒนาบุคลากร อาทิ ระดับมหาวิทยาลัย และการพัฒนาทักษะการคัดกรองนักเรียน

๔.๔) งบประมาณรายหัวนักเรียนพิการและนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

๕) ปฏิรูปเพื่อรองรับการศึกษาตลอดชีวิต

๕.๑) ส่งเสริมให้มีศูนย์การเรียนรู้ชุมชนโดยภาคประชาชน

๕.๒) ส่งเสริมการเรียนรู้สำหรับผู้สูงอายุ อาทิ ด้านอาชีพ และด้านสุขภาพ

๖) ข้อเสนอการปฏิรูปเร็ว (Quick Wins)

๖.๑) การคัดกรอง เด็กทุกคนต้องได้รับการคัดกรอง และได้รับความช่วยเหลือ เช่น การคัดกรองและให้ได้รับความช่วยเหลือตั้งแต่แรกคลอด (บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม Early Intervention : EI) การคัดกรองเพื่อเข้าสู่ระบบการศึกษาและการประเมินความสามารถพื้นฐาน เพื่อจัดการศึกษา เด็กบางคนที่มีมองไม่เห็นทางกายภาพ อาจไม่ต้องการจดทะเบียนเป็นคนพิการ เช่น เด็กสมาธิสั้น เด็กออทิสติก แต่ทั้งนี้จำเป็นต้องได้รับการทางการศึกษาพิเศษ จึงเห็นควรให้ให้กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการจัดตั้งคณะทำงานขึ้นชุดหนึ่งเพื่อพิจารณารับรองมาตรฐานเครื่องมือในการคัดกรองและจัดให้มีการอบรมพัฒนาบุคลากรครูให้มีความรู้ในการคัดกรอง และจัดทำสื่อเกี่ยวกับการคัดกรองและกระบวนการในการให้ความช่วยเหลือภายหลังจากตรวจพบความเสี่ยงเพื่อให้บุคลากรครูสามารถศึกษาในเบื้องต้นได้ด้วยตนเอง

๖.๒) สื่ออิเล็กทรอนิกส์ ต้องทำให้คนพิการสามารถเข้าถึงและสามารถใช้ได้ตามมาตรฐานสากล เช่น EPUB 3.0 : Electronic Publishing 3.0

๖.๓) การผลิตและพัฒนา ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้บุคคลที่จะมาทำงานด้านการศึกษา ควรรู้จักเด็กทุกประเภท เช่น เด็กสมาธิสั้น เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูดและภาษา เด็กที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์ เด็กออทิสติก และเด็กพิการซ้อน

๖.๓.๑) พัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (ครูประจำการ ศึกษานิเทศก์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พ่อแม่ หรือผู้ดูแล ควรมีความรู้ด้านการดูแลเด็กแต่ละประเภท) ให้มีความรู้ด้านการจัดการศึกษาสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (คนพิการ) เช่น การคัดกรอง การจัดการเรียนรู้ หลักสูตร และการวัดประเมินผล

๖.๓.๒) การผลิตครูควรบรรจุเนื้อหาความรู้ด้านการจัดการสำหรับบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษในสถาบันที่มีการผลิตครูอย่างน้อย ๙ หน่วยกิต

๖.๔) จัดสภาพแวดล้อมที่ทุกคนรวมถึงคนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสภาพแวดล้อมและสิ่งอำนวยความสะดวกอันเป็นสาธารณะ แบ่งออกเป็น ๔ มิติ คือ

๖.๔.๑) หลักการ ออกแบบที่เป็นสากล (Universal Design) คือ การออกแบบผลิตภัณฑ์และสิ่งแวดล้อมที่ทุกคนสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่สุด ซึ่งทุกคนสามารถใช้ได้โดยไม่ต้องมีการปรับปรุงเพิ่มเติมอีก มีหลักการสำหรับการจัดทำ Universal Design (UD) ดังนี้ (Burgstahler, 2009; Eagleton, 2008)

- Equitable Use เป็นการออกแบบเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ได้สำหรับคนทุกคน
- Flexibility in Use เป็นการออกแบบที่ทำให้คนแต่ละคนที่มีความหลากหลายได้ ใช้ได้เหมือนกัน
- Simple and Intuitive Use เป็นการออกแบบที่ทำให้ผลิตภัณฑ์นั้นใช้งานง่าย
- Perceptible Information เป็นการออกแบบที่ทำให้แต่ละคนเข้าถึงข้อมูลได้เหมือนกัน
- Tolerance for Error เป็นการออกแบบที่คำนึงความปลอดภัยของผู้ใช้
- Low Physical Effort เป็นการออกแบบเพื่อให้ผู้ใช้มีความเมื่อยล้าในการใช้น้อยที่สุด
- Size and Space for Approach and Use เป็นการออกแบบเพื่อผู้ใช้ที่มีขนาดร่างกาย ที่แตกต่างกันใช้อย่างสะดวก

๖.๔.๒) เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก (Assistive Technology) หมายถึง สิ่งประดิษฐ์ที่มนุษย์คิดค้นขึ้นเพื่อนำมาช่วยให้ผู้พิการ หรือผู้ที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษามีความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตใน สังคม และการท กิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ได้ดีขึ้น เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกมีส่วนช่วยให้ผู้สอน ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนที่มีความหลากหลาย ในขณะที่ผู้เรียนก็ สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและเรียนรู้ได้อย่างเต็มขีดความสามารถของตนได้ เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกมีหลายประเภท

- ● ประเภทที่ช่วยในการอ่าน
- ประเภทที่ช่วยในการเขียน
- ประเภทที่ช่วยในการเรียนรู้คณิตศาสตร์
- ประเภทที่ช่วยในการรับรู้ทางสายตา
- ประเภทที่ช่วยในด้านภาษาและการสื่อสาร
- ประเภทที่ช่วยในการเคลื่อนไหวและการเดินทาง การใช้เทคโนโลยีเพื่อ

อำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษาพิการ ควรเลือกให้เหมาะสมและ สอดคล้องกับความต้องการพิเศษและความสามารถในการจัดหาของสถานศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวก ให้นักศึกษาพิการได้เรียนและอยู่ในสังคมมหาวิทยาลัยได้อย่างไม่มีอุปสรรค

๖.๔.๓) การให้ความช่วยเหลืออย่างเหมาะสมหรือที่สมเหตุสมผล (Reasonable Accommodation) เพื่อลดความเสียเปรียบทางสังคมของคนพิการแต่ละประเภท เช่น การจัดบริการล่ามภาษามือให้แก่คนหูหนวก การให้มีผู้ช่วยคนพิการสำหรับคนพิการที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ อันไม่อาจตอบสนองได้โดยวิธีทั่วไป

๖.๔.๔) การออกแบบการเรียนรู้ที่เป็นสากล (Universal Design for Learning : UDL) เป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนที่มีความต้องการหลากหลาย โดยมีหลักการว่าต้องอยู่บนพื้นฐานของความเข้าใจว่าผู้เรียนแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะตัวที่แตกต่างกัน และมีความต้องการที่แตกต่างกันด้วย ซึ่งการนำแนวคิดนี้ไปใช้ในการศึกษาพิเศษก็เพื่อสร้างสรรค์ สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนในแต่ละคน และส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถของตนเองได้เต็มที่ตามศักยภาพ (Eagleton, 2008) โดยเป็นสื่อการสอน และวิธีการสอนที่พร้อมใช้สำหรับครูผู้สอนที่สามารถนำไปใช้กับนักเรียนได้เลย แบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับที่ ๑ การนำเสนอ การจัดการเรียนรู้ ควรใช้รูปแบบการนำเสนอที่หลากหลายวิธี ได้แก่

- การใช้รูปแบบของข้อมูลหลากหลายรูปแบบ เช่น ข้อมูลภาพ ข้อมูลเสียง หรือข้อมูลที่ สัมผัสได้ ๕

- การใช้ภาษาและสัญลักษณ์ที่หลากหลาย
- การสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้ทบทวนความรู้ ความเข้าใจจากการเรียนระดับที่ ๒ การสื่อสาร การให้โอกาสในการแสดงออกได้หลากหลายวิธีการ ได้แก่
 - การใช้ร่างกาย
 - การพูด
 - การใช้การทำงานของสมองระดับสูง (Executive Function)
- ระดับที่ ๓ การมีส่วนร่วม เป็นการเสริมสร้างแรงจูงใจ ได้แก่
 - การพยายามชักจูงความสนใจ โดยให้อิสระในการเลือก
 - สนับสนุนให้ใช้ความพยายามในการทำงาน
 - เสริมสร้างทักษะการกำกับตนเอง (Self-regulation)

๖.๕) การจัดสรรงบประมาณรายหัวตามจำนวนผู้เรียน (Demand Side Financing) โดยคำนวณค่าใช้จ่ายนอกเหนือจากพื้นฐานที่ได้รับ เช่น เด็กอาจได้รับการกายภาพบำบัด แก้วไขการพูด กิจกรรมบำบัด หรืออื่น ๆ

๖.๖) นำแนวทางประชารัฐผนวกกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ และนำเอาการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเข้าร่วมกับแนวทางประชารัฐ

๓. กลไกในการดำเนินการ

๑) มุ่งเน้นใช้กลไกในการทำงานเชิงพื้นที่ในทุกๆระบบ โดยการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคประชาชน (ครอบครัวและชุมชน) ร่วมจัดการศึกษา

๒) ใช้กลไกการจัดการศึกษาในระดับจังหวัดให้มีบทบาทหน้าที่ที่จะบ่งชี้ว่าคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษควรได้รับบริการทางการศึกษาและได้รับระบบสนับสนุนทางการศึกษา โดยคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษควรได้รับบริการทางการศึกษา แม้จะไม่ได้การวินิจฉัยจากแพทย์

๔. กำหนดเวลาการปฏิรูป

ระยะที่ ๑ แผน ๑ ปี (ธ.ค. ๒๕๕๙ – พ.ย. ๒๕๖๐)

- ดำเนินการการปฏิรูปตามข้อเสนอการปฏิรูปเร็ว (Quick Wins)

ระยะที่ ๒ แผน ๒ ปี

- ให้อำนาจปรับแก้กฎหมาย กฎ ระเบียบ และผลักดันให้มีการนำไปปฏิบัติโดยให้นำไปบรรจุลงในแผนงานปกติของรัฐบาล

ระยะที่ ๓ แผน ๓ ปี

- มีการดำเนินการจัดตั้งและปรับเปลี่ยนโครงสร้างตามที่กฎหมายกำหนด

- มีสถานศึกษาแบบเรียนรวมอย่างเพียงพอต่อความต้องการของคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ระยะยาว สถานศึกษาทุกแห่งมีการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม (Inclusive Education)

๕. แหล่งที่มาของงบประมาณ

- ๑) งบประมาณจากกระทรวงต่าง ๆ ตามภารกิจ
- ๒) งบประมาณบูรณาการตามความร่วมมือจากกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อรองรับการปฏิรูป

๖. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงแรงงาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพาณิชย์

๗. ข้อเสนอแนะ

จากผลการพิจารณาศึกษาวิเคราะห์ข้างต้น คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส โดยคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ จึงได้ดำเนินการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ และยกร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่..) พ.ศ.

ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนการปฏิรูปด้านการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม จึงขอเสนอให้ที่ประชุมสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศพิจารณาและมีมติดังต่อไปนี้

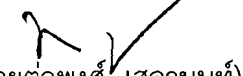
๑) เห็นชอบกับรายงานผลการศึกษาของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส เรื่อง “การปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ”

๒) เห็นชอบกับ “ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” ตามที่คณะกรรมการเสนอ

๓) เห็นชอบให้ส่งมอบรายงานผลการศึกษา ตามข้อ ๑ และร่างพระราชบัญญัติ ตามข้อ ๒ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการต่อไป

๘. ร่างพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส จึงเสนอรายงานเรื่อง “การปฏิรูปการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ” ซึ่งสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศได้เห็นชอบแล้ว และเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ คณะกรรมการได้แนบร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. มาพร้อมกับรายงานฉบับนี้

(นายต่อพงษ์ เสลานนท์)

เลขาธิการกรรมการ

ภาคผนวก ก

ภาคผนวก ก

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.

วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
(ร่างมาตรา ๒)

บทยกเลิก

ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ (ร่างมาตรา ๓)

บทนิยาม

กำหนดบทนิยามไว้ดังนี้

“คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

“ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรือรับอุปการะคนพิการ

“แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล” หมายความว่า แผนซึ่งกำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพ และการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต ตลอดจนกำหนดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล

“เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก” หมายความว่า เครื่องมือ อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ หรือบริการที่ใช้สำหรับคนพิการโดยเฉพาะ หรือที่มีการดัดแปลงหรือปรับใช้ให้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละบุคคล เพื่อเพิ่ม รักษา คงไว้ หรือพัฒนาความสามารถและศักยภาพที่จะเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร การสื่อสาร รวมถึงกิจกรรมอื่นใดในชีวิตประจำวันเพื่อการดำรงชีวิตอิสระ

“ครูการศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการศึกษาพิเศษหรือเรียนการศึกษาพิเศษไม่น้อยกว่าสามสิบหน่วยกิต รวมถึงผู้ที่จบปริญญาตรีด้านการศึกษาอื่นหรือล่าม

ภาษามือ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักแก้ไขการพูด นักจิตวิทยา ที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรการศึกษาพิเศษจำนวนไม่น้อยกว่าสองร้อยชั่วโมงตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

“บุคลากรทางการศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ความรวมถึง ล่ามภาษามือ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักแก้ไขการพูด นักจิตวิทยา และผู้สนับสนุนการศึกษาซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนสำหรับคนพิการตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“การเรียนรวม” หมายความว่า การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับ และหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดการศึกษา ให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ

“สถานศึกษาเฉพาะความพิการ” หมายความว่า สถานที่ของรัฐหรือเอกชนที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ ทั้งในลักษณะอยู่ประจำ ไป กลับ และรับบริการที่บ้าน

“ศูนย์การศึกษาพิเศษ” หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากรและชุมชน รวมทั้งการจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง

“ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการโดยเฉพาะ โดยหน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์และสถาบันทางสังคมอื่นเป็นผู้จัด ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษาและหลักสูตรระยะสั้น

“องค์กรคนพิการแต่ละประเภท” หมายความว่า องค์กรสมาชิกระดับชาติตามประเภทความพิการที่ได้แจ้งชื่อไว้กับกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๔)

รัฐมนตรีผู้รักษาการ

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

๑. กำหนดให้คนพิการมีสิทธิทางการศึกษา ดังนี้

(๑) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

(๒) เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น

(๓) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ แต่ละประเภทและบุคคล (ร่างมาตรา ๖)

๒. กำหนดให้ครูการศึกษาพิเศษ ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาพิเศษ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ องค์ความรู้ การศึกษาต่อเนื่องและทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยครูการศึกษาพิเศษและบุคลากรทางการศึกษาพิเศษในทุกสังกัดมีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนพิเศษตามที่กฎหมายกำหนด (ร่างมาตรา ๗)

๓. กำหนดให้สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่จัดการเรียนรวม สถานศึกษาเอกชนการกุศลที่จัดการการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ และศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ได้รับเงินอุดหนุนและความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากรัฐ (ร่างมาตรา ๘)

๔. กำหนดให้สถานศึกษาในทุกสังกัดหรือหน่วยงานอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ และต้องมีการปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง โดยอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งการเรียนรวม การจัดการศึกษาเฉพาะความพิการ รวมถึงการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพ หรือการบริการอื่นใด ตลอดจนให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ โดยอาจประสานความร่วมมือจากชุมชนหรือนักวิชาชีพเพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาทุกระดับ หรือบริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ

นอกจากนี้ สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย (ร่างมาตรา ๙)

๕. กำหนดให้รัฐจัดเงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและความสามารถในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ และต้องจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการและสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ร่างมาตรา ๑๐)

๖. กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนด ระเบียบหรือประกาศ และอาจจัดสรรงบประมาณของตนเองเพื่อตั้งเป็นกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการส่วนท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ร่างมาตรา ๑๑)

การส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

๑. กำหนดให้มีให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนขององค์การคนพิการตาม (๔) เป็นรองประธานกรรมการ คนที่สอง

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการสภาการศึกษา อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมสุขภาพจิต ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และอธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงด้านการบริหารการศึกษา ด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านกฎหมาย ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านรวมกัน โดยในจำนวนนี้ต้องมีบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนของสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและองค์การคนพิการแต่ละประเภทจำนวนไม่น้อยกว่าแปดคน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงาน

คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษเป็นผู้ช่วยเลขานุการ (ร่างมาตรา ๑๒)

๒. ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ แผนการจัดสรรทรัพยากรและแนวทางการพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทุกระบบและทุกระดับต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(๒) เสนอความเห็นและให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดหลักสูตร การกำหนดมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินและการทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ การได้มาและจำนวนเงิน ค่าตอบแทน พิเศษของครู การศึกษาพิเศษ และบุคลากรทางการศึกษาพิเศษ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ

(๓) พิจารณานุมัติโครงการหรือแผนงานที่จะใช้เงินกองทุนในส่วนที่เกินกว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน

(๔) วางระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ การอุดหนุนทางการศึกษา การจัดสรรเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการของสถานศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนรวมทั้งศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการการศึกษาสำหรับคนพิการ รวมทั้งสนับสนุนโครงการเพื่อสิทธิทางการศึกษาของคนพิการ

(๖) ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างบูรณาการ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูการศึกษาพิเศษ ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาพิเศษ ให้มีองค์ความรู้ การศึกษาต่อเนื่อง และทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ร่างมาตรา ๑๓)

ฯลฯ

๓. กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน (ร่างมาตรา ๑๔)

๔. กำหนดการพ้นจากตำแหน่ง นอกจากตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๖) รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย (ร่างมาตรา ๑๕)

๕. กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษขึ้นเป็นส่วนราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีเลขาธิการซึ่งมีฐานะเป็นอธิบดี เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษ และให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษทำหน้าที่เกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการ รวมทั้งให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษา รวมทั้งประเมินและรายงานผลต่อคณะกรรมการ

(๒) สนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดการเรียนรวมแก่คนพิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

(๓) วิจัย และพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของคนพิการ

(๔) ผลิต วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และบริการ เพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการแต่ละประเภท

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรรเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

(๖) ดำเนินการเกี่ยวกับงานธุรการของกองทุน

(๗) ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษาสามารถผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

(๘) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

(๙) ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

โดยให้เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษ เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษให้เป็นไปตามนโยบายแนวทาง และแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการ

(ร่างมาตรา ๑๙)

๖. กำหนดให้มีศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในทุกสังกัดหรือหน่วยงานอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นไปตามมาตรฐาน ตลอดจนออกใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ รวมถึงสนับสนุนเงินอุดหนุน และมีอำนาจ ดังนี้

(๑) จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมคนพิการเพื่อเข้าสู่การศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๒) พัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

(๓) จัดระบบและส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดให้กับสถานศึกษาในทุกสังกัดหรือหน่วยงานอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๔) จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ

(๕) ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา

(๖) เป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด

(๗) จัดระบบสนับสนุนการเรียนรวมและประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (ร่างมาตรา ๒๐)

๗. กำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการจัดการเรียนรวม การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสนับสนุนทรัพยากร องค์ความรู้ และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ร่างมาตรา ๒๑)

กองทุนส่งเสริมและพัฒนาศึกษาสำหรับคนพิการ

๑. กำหนดให้จัดตั้งกองทุนขึ้น เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมและพัฒนาศึกษาสำหรับคนพิการ” ในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเพื่อใช้จ่ายในการส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาศึกษาสำหรับคนพิการ อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง โดยกองทุนประกอบด้วย

(๑) เงินและทรัพย์สินที่โอนมาจากเงินกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(๓) เงินอุดหนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) เงินรายได้ที่ได้จากการออกสลากหรือการจัดกิจกรรม

(๕) ดอกผลและผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

(๖) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้

(๗) รายได้บางส่วนจากภาษีของสินค้าและบริการที่เป็นสาเหตุแห่งความพิการตามที่กฎหมาย

กำหนด

เงินและทรัพย์สินของกองทุนตามวรรคหนึ่ง ไม่ต้องส่งคลังเป็นเงินรายได้แผ่นดิน

(ร่างมาตรา ๒๓)

๒. กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่ปลัดกระทรวงศึกษาธิการมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรคนพิการหนึ่งคนเป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนสิบเอ็ดคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและองค์กรคนพิการแต่ละประเภทไม่เกินแปดคน เป็นกรรมการ และให้เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษ เป็นกรรมการและเลขานุการ (ร่างมาตรา ๒๔)

๓. กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุน การหาประโยชน์และการจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการของหน่วยงานในทุกสังกัดที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

(๓) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) แต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมาย (ร่างมาตรา ๒๕)

บทเฉพาะกาล

(๑) กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพันทั้งปวง เงินงบประมาณ และรายได้ที่ประกอบเป็นกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ไปเป็นของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้โอนงบประมาณ ทรัพย์สิน บุคลากร และสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๒๙)

(๒) กำหนดให้ในวาระเริ่มแรกที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ทำหน้าที่จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓๐)

(๓) กำหนดให้เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ให้โอนบรรดาเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ของกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ไปเป็นของกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนตามมาตรา ๑๓ ให้นาระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ใช้ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓๑)

(๔) กำหนดให้ในวาระเริ่มแรกที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ทำหน้าที่จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๓๒)

(๕) กำหนดให้ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาที่ผ่านการอบรมวุฒิปัตรีครูการศึกษาพิเศษตามหลักสูตรที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานุมัติก่อนการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้

ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้ที่ผ่านการอบรมวุฒิปัตรีครูการศึกษาพิเศษตามหลักสูตรที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษานุมัติ มีสิทธิได้รับแต่งตั้งเป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓๓)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

พ.ศ.

หลักการ

ปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

เหตุผล

โดยที่บทบัญญัติของพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้บังคับกฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพในบางกรณี ดังนั้น สมควรปรับปรุงกฎหมายให้เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยการแก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “ครูการศึกษาพิเศษ” ให้มีความหมายกว้างขึ้น และกำหนดให้มีบุคลากรทางการศึกษาพิเศษ โดยให้มีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนพิเศษ อันเป็นการป้องกันปัญหาความไม่เพียงพอของบุคลากร ซึ่งทำการสอนคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการพิเศษ รวมทั้งเห็นควรให้มีการเปลี่ยนชื่อและยกระดับสำนักบริหารงานการศึกษาให้เป็นส่วนราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนให้มีศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดทำหน้าที่ในการกำกับดูแล ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในทุกสังกัดหรือหน่วยงานอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นไปตามมาตรฐาน เพื่อยกระดับและพัฒนากิจการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการและบุคคลที่มีความต้องการพิเศษในรูปแบบการเรียนรวม ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลของสังคมให้ได้รับการส่งเสริมอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

“ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรือรับอุปการะคนพิการ

“แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล” หมายความว่า แผนซึ่งกำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพ และการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการตั้งแต่แรกเกิดจนตลอดชีวิต ตลอดจนกำหนดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล

“เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก” หมายความว่า เครื่องมือ อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ หรือบริการที่ใช้สำหรับคนพิการโดยเฉพาะ หรือที่มีการดัดแปลงหรือปรับใช้ให้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละบุคคล เพื่อเพิ่ม รักษา คงไว้ หรือพัฒนาความสามารถและศักยภาพที่จะเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร การสื่อสาร รวมถึงกิจกรรมอื่นใดในชีวิตประจำวันเพื่อการดำรงชีวิตอิสระ

“ครูการศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการศึกษาพิเศษหรือเรียนการศึกษาพิเศษไม่น้อยกว่าสามสิบหน่วยกิต รวมถึงผู้ที่จบปริญญาตรีด้านการศึกษาอื่นหรือล่ามภาษามือ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักแก้ไขการพูด นักจิตวิทยา ที่ผ่านการอบรมตามหลักสูตรการศึกษาพิเศษจำนวนไม่น้อยกว่าสองร้อยชั่วโมงตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

“บุคลากรทางการศึกษาพิเศษ” ให้หมายความรวมถึง ล่ามภาษามือ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักแก้ไขการพูด นักจิตวิทยา และผู้สนับสนุนการศึกษาซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนสำหรับคนพิการตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“การเรียนรวม” หมายความว่า การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับ และหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดการศึกษา ให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ

“สถานศึกษาเฉพาะความพิการ” หมายความว่า สถานที่ของรัฐหรือเอกชนที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ ทั้งในลักษณะอยู่ประจำ ไป กลับ และรับบริการที่บ้าน

“ศูนย์การศึกษาพิเศษ” หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากรและชุมชน รวมทั้งการจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง

“ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการโดยเฉพาะ โดยหน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์และสถาบันทางสังคมอื่นเป็นผู้จัด ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษาและหลักสูตรระยะสั้น

“องค์กรคนพิการแต่ละประเภท” หมายความว่า องค์กรสมาชิกระดับชาติตามประเภทความพิการที่ได้แจ้งชื่อไว้กับกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวง ระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ระเบียบหรือประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

สิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา

มาตรา ๖ คนพิการมีสิทธิทางการศึกษา ดังนี้

- (๑) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจนตลอดชีวิต พร้อมทั้งได้รับเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา
- (๒) เลือกบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษของบุคคลนั้น
- (๓) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษา ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ แต่ละประเภทและบุคคล

มาตรา ๗ ให้ครูการศึกษาพิเศษและบุคลากรทางการศึกษาพิเศษในทุกสังกัดมีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนพิเศษตามที่กฎหมายกำหนด

ให้ครูการศึกษาพิเศษ ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาพิเศษ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ องค์กรความรู้ การศึกษาต่อเนื่องและทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๘ ให้สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่จัดการเรียนรวม สถานศึกษาเอกชนการกุศลที่จัดการการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ และศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ ที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ได้รับเงินอุดหนุนและความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากรัฐ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับเงินอุดหนุนและความช่วยเหลือเป็นพิเศษ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๙ ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดหรือหน่วยงานอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล โดยให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ และต้องมีการ

ปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศกระทรวง

สถานศึกษาในทุกสังกัดและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งการเรียนรวม การจัดการศึกษาเฉพาะความพิการ รวมถึงการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพ หรือการบริการอื่นใด

ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้

ให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในทุกสังกัด มีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษาในสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย

ให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนผู้ดูแลคนพิการและประสานความร่วมมือจากชุมชนหรือนักวิชาชีพเพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาทุกระดับ หรือบริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ

มาตรา ๑๐ ให้รัฐจัดเงินอุดหนุนเพื่อส่งเสริมการวิจัยพัฒนาองค์ความรู้และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง และการพัฒนาครู บุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ ความเข้าใจ ทักษะและความสามารถในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

ให้รัฐจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการและสถานศึกษาที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนด ระเบียบหรือประกาศ แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดสรรงบประมาณของตนเองเพื่อตั้งเป็นกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการส่วนท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ การบริหารกองทุน การจัดการกองทุนและการอนุมัติการจ่ายเงิน ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการนั้น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นอาจนำระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดมาใช้บังคับโดยอนุโลมก็ได้

หมวด ๒

การส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ” ประกอบด้วย

(๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนขององค์การคนพิการตาม (๔) เป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการสภาการศึกษา อธิบดีกรมการแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรมสุขภาพจิต ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และอธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบสี่คน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์สูงด้านการบริหารการศึกษา ด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ ด้านกฎหมาย ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านรวมกัน โดยในจำนวนนี้ต้องมีบุคคลซึ่งเป็นผู้แทนของสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและองค์การคนพิการแต่ละประเภทจำนวนไม่น้อยกว่าแปดคน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

ให้เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ แผนการจัดสรรทรัพยากร และแนวทางการพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทุกระบบและทุกระดับต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(๒) เสนอความเห็นและให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดหลักสูตร การกำหนดมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินและการทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ การได้มาและจำนวนเงินค่าตอบแทนพิเศษของครูการศึกษาพิเศษและบุคลากรทางการศึกษาพิเศษ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ

(๓) พิจารณานุมัติโครงการหรือแผนงานที่จะใช้เงินกองทุนในส่วนที่เกินกว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน

(๔) วางระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ การอุดหนุนทางการศึกษา การจัดสรรเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการของสถานศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนรวมทั้งศูนย์การเรียนรู้เฉพาะความพิการ

(๕) ส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการการศึกษาสำหรับคนพิการ รวมทั้งสนับสนุนโครงการเพื่อสิทธิทางการศึกษาของคนพิการ

(๖) ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างบูรณาการ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูการศึกษาพิเศษ ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาพิเศษ ให้มีองค์ความรู้ การศึกษาต่อเนื่อง และทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

(๗) วางระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๕ (๑)

(๘) วางระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามมาตรา ๒๕ (๓)

(๙) วางระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนตามมาตรา ๒๕ (๔)

(๑๐) วางระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน การตัดหนี้เป็นสูญโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๖

(๑๑) วางระเบียบเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน ให้การรับรอง หรือเพิกถอนการรับรองแก่สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่จัดการเรียนรวม สถานศึกษาเอกชนการกุศลที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ และศูนย์การเรียนรู้เฉพาะความพิการ รวมถึงระเบียบเกี่ยวกับการจัดตั้งและระเบียบว่าด้วยการอุดหนุนศูนย์การเรียนรู้เฉพาะความพิการ

(๑๒) ปฏิบัติงานอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่กฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวาระหนึ่ง ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก
- (๖) รัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ รัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ไม่ถึงหกสิบวันจะไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

มาตรา ๑๗ การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมครั้งใดถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม หากรองประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ทั้งหมด ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๘ คณะกรรมการอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การประชุมของคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๙ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษขึ้นเป็นส่วนราชการในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีเลขาธิการซึ่งมีฐานะเป็นอธิบดี เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษ และให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษทำหน้าที่เกี่ยวกับงานเลขานุการของคณะกรรมการ รวมทั้งให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษา รวมทั้งประเมินและรายงานผลต่อคณะกรรมการ

(๒) สนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดการเรียนรวมแก่คนพิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ

(๓) วิจัย และพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของคนพิการ

(๔) ผลิต วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และบริการ เพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการแต่ละประเภท

(๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรรเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา

(๖) ดำเนินการเกี่ยวกับงานธุรการของกองทุน

(๗) ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษาสามารถผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

(๘) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

(๙) ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา

ให้สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการสนับสนุน กำกับ ดูแล ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ให้เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษ เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และแผนปฏิบัติการของกระทรวงศึกษาธิการ

มาตรา ๒๐ ให้มีศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด โดยมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษาในทุกสังกัดหรือหน่วยงานอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนดให้เป็นไปตามมาตรฐาน ตลอดจนออกใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ รวมถึงสนับสนุนเงินอุดหนุนตามระเบียบที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด

นอกจากอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ศูนย์การศึกษาพิเศษมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมคนพิการเพื่อเข้าสู่การศึกษาขั้นพื้นฐาน

(๒) พัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

(๓) จัดระบบและส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดให้กับสถานศึกษาในทุกสังกัดหรือหน่วยงานอื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศ กำหนด

(๔) จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ

(๕) ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา

(๖) เป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด

(๗) จัดระบบสนับสนุนการเรียนรวมและประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ศูนย์การศึกษาพิเศษอาจจัดตั้งสาขา เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการ หนึ่งอย่างใดก็ได้

มาตรา ๒๑ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่ดำเนินการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการจัดการเรียนรวม การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามที่กฎหมายกำหนด

เพื่อให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้การสนับสนุนทรัพยากร องค์ความรู้ และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านแก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มาตรา ๒๒ ให้สถานศึกษาเฉพาะความพิการของรัฐมีหน้าที่จัดการศึกษาตามภารกิจแก่คนพิการ โดยมีฐานะเป็นนิติบุคคล

หมวด ๓

กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ

มาตรา ๒๓ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้น เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ” ในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเพื่อใช้จ่ายในการส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง โดยกองทุนประกอบด้วย

(๑) เงินและทรัพย์สินที่โอนมาจากเงินกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล

(๓) เงินอุดหนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๔) เงินรายได้ที่ได้จากการออกสลากหรือการจัดกิจกรรม

(๕) ดอกผลและผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

(๖) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้

(๗) รายได้บางส่วนจากภาษีของสินค้าและบริการที่เป็นสาเหตุแห่งความพิการตามที่กฎหมายกำหนด

เงินและทรัพย์สินของกองทุนตามวรรคหนึ่ง ไม่ต้องส่งคลังเป็นเงินรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานกรรมการ รองปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่ปลัดกระทรวงศึกษาธิการมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์กรคนพิการหนึ่งคนเป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนสิบ

เอ็ดคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทยและองค์การคนพิการแต่ละประเภทไม่เกินแปดคน เป็นกรรมการ และให้เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ

มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุน การหาประโยชน์และการจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการของหน่วยงานในทุกสังกัดที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ

(๓) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๔) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมาย

มาตรา ๒๖ การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน และการตัดหนี้เป็นสูญ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๒๗ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจัดทำงบการเงินส่งผู้สอบบัญชีตรวจสอบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุนทุกรอบปีแล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๒๘ ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับกับการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง และการประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุนโดยอนุโลม

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๒๙ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพันทั้งปวง เงินงบประมาณ และรายได้ที่ประกอบเป็นกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ไปเป็นของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้โอนงบประมาณ ทรัพย์สิน บุคลากร และสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ ในวาระเริ่มแรกที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ทำหน้าที่จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๑ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ให้โอนบรรดาเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ของกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ไปเป็นของกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนตามมาตรา ๑๓ ให้นำระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ใช้ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๒ ในวาระเริ่มแรกที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ทำหน้าที่จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๓ ให้ครูหรือบุคลากรทางการศึกษาที่ผ่านการอบรมวุฒิปัฒนการศึกษาศึกษาพิเศษตามหลักสูตรที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอนุมัติก่อนการประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้เป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้

ภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้ที่ผ่านการอบรมวุฒิปัฒนการศึกษาศึกษาพิเศษตามหลักสูตรที่คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาอนุมัติ มีสิทธิได้รับแต่งตั้งเป็นครูการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้

.....

.....

ภาคผนวก ข

ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.
ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้ “คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด “ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรือรับอุปการะคนพิการ “แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล” หมายความว่า แผนซึ่งกำหนดแนวทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก	มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ “คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใดประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป ทั้งนี้ ตามประเภทและหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด “ผู้ดูแลคนพิการ” หมายความว่า บิดา มารดา ผู้ปกครอง บุตร สามี ภรรยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรือรับอุปการะคนพิการ “แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล” หมายความว่า แผนซึ่งกำหนดแนวทางการพัฒนาศักยภาพและการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการตั้งแต่แรกเกิดจน	

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล “เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก” หมายความว่า เครื่องมือ อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ หรือบริการที่ใช้สำหรับคนพิการโดยเฉพาะ หรือที่มีการดัดแปลงหรือปรับใช้ให้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละบุคคล เพื่อเพิ่ม รักษา คงไว้ หรือพัฒนาความสามารถและศักยภาพที่จะเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร การสื่อสาร รวมถึงกิจกรรมอื่นใดในชีวิตประจำวันเพื่อการดำรงชีวิตอิสระ “ครูการศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป หรือครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีที่ผ่านการประเมินทักษะการสอนคนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด และปฏิบัติหน้าที่สอน จัดการศึกษา นิเทศ หรือหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน	ตลอดชีวิต ตลอดจนกำหนดเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล “เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก” หมายความว่า เครื่องมือ อุปกรณ์ ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ หรือบริการที่ใช้สำหรับคนพิการโดยเฉพาะ หรือที่มีการดัดแปลงหรือปรับใช้ให้ตรงกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละบุคคล เพื่อเพิ่ม รักษา คงไว้ หรือพัฒนาความสามารถและศักยภาพที่จะเข้าถึงข้อมูล ข่าวสาร การสื่อสาร รวมถึงกิจกรรมอื่นใดในชีวิตประจำวันเพื่อการดำรงชีวิตอิสระ “ครูการศึกษาพิเศษ” หมายความว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษสูงกว่าระดับปริญญาตรีขึ้นไป หรือครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษระดับปริญญาตรีที่ผ่านการประเมินทักษะการสอนคนพิการตามที่คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด และปฏิบัติหน้าที่สอน จัดการศึกษา นิเทศ หรือหน้าที่อื่นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ระดับปริญญาตรีด้านการศึกษาพิเศษหรือเรียนการศึกษาพิเศษไม่น้อยกว่าสามสัปดาห์หน่วยกิต รวมถึงผู้ที่จบปริญญาตรีด้านการศึกษาอื่นหรือล่ามภาษามือ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักแก้ไขการพูด นักจิตวิทยา ที่ผ่านการอบรมตาม	

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
“การเรียนร่วม” หมายความว่า การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับและหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดการศึกษา ให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ “สถานศึกษาเฉพาะความพิการ” หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐหรือเอกชนที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ ทั้งในลักษณะอยู่ประจำ ไป กลับ และรับบริการที่บ้าน “ศูนย์การศึกษาพิเศษ” หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากรและชุมชน รวมทั้งการจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจน	<u>หลักสูตรการศึกษาพิเศษจำนวนไม่น้อยกว่าสองร้อยชั่วโมงตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด</u> <u>“บุคลากรทางการศึกษาพิเศษ” ให้ความหมายรวมถึง ลำ่ามภาษามือ นักกายภาพบำบัด นักกิจกรรมบำบัด นักแก้ไขการพูด นักจิตวิทยา และผู้สนับสนุนการศึกษาซึ่งเป็นผู้ทำหน้าที่ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการจัดกระบวนการเรียนการสอนสำหรับคนพิการตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</u> “การเรียนร่วมรวม” หมายความว่า การจัดให้คนพิการได้เข้าศึกษาในระบบการศึกษาทั่วไปทุกระดับและหลากหลายรูปแบบ รวมถึงการจัดการศึกษา ให้สามารถรองรับการเรียนการสอนสำหรับคนทุกกลุ่มรวมทั้งคนพิการ “สถานศึกษาเฉพาะความพิการ” หมายความว่า สถานศึกษาที่ของรัฐหรือเอกชนที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะ ทั้งในลักษณะอยู่ประจำ ไป กลับ และรับบริการที่บ้าน “ศูนย์การศึกษาพิเศษ” หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ ตั้งแต่แรกเกิดหรือแรกพบความพิการจนตลอดชีวิต และจัดการศึกษาอบรมแก่ผู้ดูแลคนพิการ ครู บุคลากรและชุมชน รวมทั้งการจัดสื่อ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก บริการและความช่วยเหลืออื่นใด ตลอดจน	คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ เพื่อกำหนดให้วิชาชีพที่ทำหน้าที่สนับสนุนการศึกษาเป็นบุคลากรทางการศึกษาพิเศษ เพื่อให้เกิดความถูกต้อง

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง “ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ โดยเฉพาะ โดยหน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์และสถาบันทางสังคมอื่นเป็นผู้จัด ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษา และหลักสูตรระยะสั้น “องค์กรคนพิการแต่ละประเภท” หมายความว่า องค์กรสมาชิกระดับชาติตามประเภทความพิการที่ได้แจ้งชื่อไว้กับสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ “กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ	ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่กำหนดในประกาศกระทรวง “ศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ” หมายความว่า สถานศึกษาที่จัดการศึกษานอกระบบ หรือตามอัธยาศัยแก่คนพิการ โดยเฉพาะ โดยหน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัวยุวมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ โรงพยาบาล สถาบันทางการแพทย์ สถานสงเคราะห์และสถาบันทางสังคมอื่นเป็นผู้จัด ตั้งแต่ระดับการศึกษาปฐมวัย การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา อุดมศึกษาและหลักสูตรระยะสั้น “องค์กรคนพิการแต่ละประเภท” หมายความว่า องค์กรสมาชิกระดับชาติตามประเภทความพิการที่ได้แจ้งชื่อไว้กับสำนักงานกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ “กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมและพัฒนา	แก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงส่วนราชการจากเดิม “สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ” เป็น “กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ”

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
การศึกษาสำหรับคนพิการ “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้	การศึกษาสำหรับคนพิการ “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้	
มาตรา ๖ ให้ครูการศึกษาพิเศษในทุกสังกัดมีสิทธิได้รับเงิน ค่าตอบแทนพิเศษตามที่กฎหมายกำหนด ให้ครูการศึกษาพิเศษ ครู และคณาจารย์ ได้รับการ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ องค์ความรู้ การศึกษาต่อเนื่องและ ทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ คณะกรรมการกำหนด	มาตรา ๗ ให้ครูการศึกษาพิเศษและบุคลากรทางการ ศึกษาพิเศษในทุกสังกัดมีสิทธิได้รับเงินค่าตอบแทนพิเศษตามที่ กฎหมายกำหนด ให้ครูการศึกษาพิเศษ ครู และคณาจารย์ และบุคลากร ทางการศึกษาพิเศษ ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพ องค์ ความรู้ การศึกษาต่อเนื่องและทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับคน พิการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด	
มาตรา ๗ ให้สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่จัดการเรียน ร่วม สถานศึกษาเอกชนการกุศลที่จัดการการศึกษาสำหรับคนพิการ โดยเฉพาะ และศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ ที่ได้รับการรับรอง มาตรฐานได้รับเงินอุดหนุนและความช่วยเหลือเป็นพิเศษจากรัฐ หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับเงินอุดหนุนและความ ช่วยเหลือเป็นพิเศษ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด	มาตรา ๘ ให้สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่จัดการเรียน ร่วมรวม สถานศึกษาเอกชนการกุศลที่จัดการการศึกษาสำหรับคน พิการโดยเฉพาะ และศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ ที่ได้รับการ รับรองมาตรฐานได้รับเงินอุดหนุนและความช่วยเหลือเป็นพิเศษจาก รัฐ หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับเงินอุดหนุนและความ ช่วยเหลือเป็นพิเศษ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด	เพื่อให้สอดคล้องกับการ แก้ไขเพิ่มเติมคำนิยามในมาตรา ๕
มาตรา ๘ ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดทำแผนการจัด การศึกษาเฉพาะบุคคล โดยให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็น	มาตรา ๙ ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดหรือหน่วยงานอื่น ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะ	

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
พิเศษของคนพิการ และต้องมีการปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศกระทรวง สถานศึกษาในทุกสังกัดและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งการเรียนร่วม การจัดการศึกษาเฉพาะความพิการ รวมถึงการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพ หรือการบริการอื่นใด ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในทุกสังกัด มีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษาในสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย ให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนผู้ดูแลคน	บุคคล โดยให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ และต้องมีการปรับปรุงแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในประกาศกระทรวง สถานศึกษาในทุกสังกัดและศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการอาจจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ในรูปแบบที่หลากหลายทั้งการเรียนร่วมรวม การจัดการศึกษาเฉพาะความพิการ รวมถึงการให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพ การพัฒนาศักยภาพในการดำรงชีวิตอิสระการพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็น การฝึกอาชีพ หรือการบริการอื่นใด ให้สถานศึกษาในทุกสังกัดจัดสภาพแวดล้อม ระบบสนับสนุนการเรียนการสอน ตลอดจนบริการเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา ที่คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ ให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาในทุกสังกัด มีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษาในสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด สถานศึกษาใดปฏิเสธไม่รับคนพิการเข้าศึกษา ให้ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามกฎหมาย	เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมคำนิยามในมาตรา ๔

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
พิการและประสานความร่วมมือจากชุมชนหรือนักวิชาชีพเพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาทุกระดับ หรือบริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ	ให้สถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนผู้ดูแลคนพิการและประสานความร่วมมือจากชุมชนหรือนักวิชาชีพเพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาทุกระดับ หรือบริการทางการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ	
มาตรา ๑๐ เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนดระเบียบหรือประกาศ แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้	มาตรา ๑๑ เพื่อประโยชน์ในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนดระเบียบหรือประกาศ แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ <u>ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดสรรงบประมาณของตนเองเพื่อตั้งเป็นกองทุนส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการส่วนท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ การบริหารกองทุนจัดการกองทุนและการอนุมัติการจ่ายเงิน ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการนั้น ให้ราชการส่วนท้องถิ่นอาจนำระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดมาใช้บังคับโดยอนุโลมก็ได้</u>	
มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ” ประกอบด้วย (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ (๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธาน	มาตรา ๑๒ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ” ประกอบด้วย (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานกรรมการ (๒) รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธาน	

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
กรรมการ คนที่หนึ่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนขององค์การคนพิการตาม (๔) เป็นรอง ประธานกรรมการ คนที่สอง (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการ คณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการสภาการศึกษา อธิบดี กรมการแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรม สุขภาพจิต ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และเลขาธิการสำนักงาน ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบสี่คน ซึ่งรัฐมนตรี แต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและ ประสบการณ์สูงด้านการบริหารการศึกษา ด้านการศึกษาสำหรับคน พิการ ด้านกฎหมาย ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านรวมกัน โดยในจำนวนนี้ต้องมีบุคคล เป็นผู้แทนขององค์การคนพิการแต่ละประเภทจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ด	กรรมการ คนที่หนึ่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นผู้แทนขององค์การคนพิการตาม (๔) เป็นรอง ประธานกรรมการ คนที่สอง (๓) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เลขาธิการ คณะกรรมการการอุดมศึกษา เลขาธิการสภาการศึกษา อธิบดี กรมการแพทย์ อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อธิบดีกรม สุขภาพจิต ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร และเลขาธิการสำนักงาน <u>อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ</u> (๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบสี่คน ซึ่งรัฐมนตรี แต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญและ ประสบการณ์สูงด้านการบริหารการศึกษา ด้านการศึกษาสำหรับคน พิการ ด้านกฎหมาย ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านเทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและด้านสังคมสงเคราะห์ ด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้านรวมกัน โดยในจำนวนนี้ต้องมีบุคคล ซึ่งเป็นผู้แทนของสมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย และองค์การคนพิการแต่ละประเภทจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ด<u>แปดคน</u> <u>ทั้งนี้</u> ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด	แก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงส่วนราชการ จากเดิม “สำนักงานส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตคน พิการแห่งชาติ” เป็น “กรม ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต คนพิการ”

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
คน ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็น กรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษแต่งตั้งข้าราชการในสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นผู้ช่วยเลขานุการ	ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษเป็น กรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัด การศึกษาพิเศษแต่งตั้งข้าราชการในสำนักบริหารงานการศึกษา พิเศษสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษเป็น ผู้ช่วยเลขานุการ	
มาตรา ๑๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ แผนการจัดสรรทรัพยากรและแนวทางการ พัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทุกระบบ และทุกระดับต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและ มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ (๒) เสนอความเห็นและให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรี ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดหลักสูตร การกำหนดมาตรฐานและ ประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินและการทดสอบทาง การศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ของคนพิการ รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ การได้มาและจำนวนเงิน	มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนการจัดการศึกษา สำหรับคนพิการ แผนการจัดสรรทรัพยากรและแนวทางการ พัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการทุกระบบและ ทุกระดับต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและ มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ (๒) เสนอความเห็นและให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรี ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการกำหนดหลักสูตร การกำหนดมาตรฐานและ ประกันคุณภาพการศึกษา การประเมินและการทดสอบทาง การศึกษาที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษ ของคนพิการ รวมทั้งกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ การได้มาและ	

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
ค่าตอบแทนพิเศษของครูการศึกษาพิเศษ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ (๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการของหน่วยงานในทุกลำดับที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ รวมทั้งอนุมัติโครงการหรือแผนงานที่จะใช้เงินกองทุนในส่วนที่เกินกว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน (๔) วางระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ การอุดหนุนทางการศึกษา การจัดสรรเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการของสถานศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนรวมทั้งศูนย์การเรียนรู้เฉพาะความพิการ (๕) ส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการการศึกษาสำหรับคนพิการ รวมทั้งสนับสนุนโครงการเพื่อสิทธิทางการศึกษาของคนพิการ (๖) ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างบูรณาการ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูการศึกษาพิเศษ ครู และคณาจารย์ ให้มีองค์ความรู้	จำนวนเงินค่าตอบแทนพิเศษของครูการศึกษาพิเศษและบุคลากรทางการศึกษาพิเศษ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปปฏิบัติ (๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการใช้จ่ายเงินกองทุนเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการของหน่วยงานในทุกลำดับที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ รวมทั้งอนุมัติโครงการหรือแผนงานที่จะใช้เงินกองทุนในส่วนที่เกินกว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกองทุน (๔) วางระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศ คำสั่ง แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ การอุดหนุนทางการศึกษา การจัดสรรเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการของสถานศึกษาทั้งภาครัฐและภาคเอกชนรวมทั้งศูนย์การเรียนรู้เฉพาะความพิการ (๕) ส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือกิจกรรมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดบริการการศึกษาสำหรับคนพิการ รวมทั้งสนับสนุนโครงการเพื่อสิทธิทางการศึกษาของคนพิการ (๖) ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างบูรณาการ รวมทั้งส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูการศึกษาพิเศษ ครู และคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาพิเศษ ให้มีองค์ความรู้ การศึกษาต่อเนื่อง และทักษะ	

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
การศึกษาต่อเนื่อง และทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (๗) วางระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๓ (๑) (๘) วางระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามมาตรา ๒๓ (๒) (๙) วางระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสถานะการเงิน และการบริหารกองทุนตามมาตรา ๒๓ (๓) (๑๐) วางระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน การตัดหนี้เป็นสูญโดยความเห็นชอบของ กระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๔ (๑๑) วางระเบียบเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน ให้การรับรอง หรือเพิกถอนการรับรองแก่สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่ จัดการเรียนร่วม สถานศึกษาเอกชนการกุศลที่จัดการศึกษาสำหรับ คนพิการ และศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ (๑๒) ปฏิบัติงานอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่ กฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ	ในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (๗) วางระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๕ (๑) (๘) วางระเบียบเกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามมาตรา ๒๕ (๓) (๙) วางระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำรายงานสถานะการเงิน และการบริหารกองทุนตามมาตรา ๒๕ (๔) (๑๐) วางระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน การตัดหนี้เป็นสูญโดยความเห็นชอบของ กระทรวงการคลังตามมาตรา ๒๖ (๑๑) วางระเบียบเกี่ยวกับการกำหนดมาตรฐาน ให้การรับรอง หรือเพิกถอนการรับรองแก่สถานศึกษาของรัฐและเอกชนที่ จัดการเรียน<u>ร่วมรวม</u> สถานศึกษาเอกชนการกุศลที่จัดการศึกษา สำหรับคนพิการ และศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ <u>รวมถึง</u> ระเบียบเกี่ยวกับการจัดตั้งและระเบียบว่าด้วยการอุดหนุนศูนย์การ <u>เรียนเฉพาะความพิการ</u> (๑๒) ปฏิบัติงานอื่นตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามที่ กฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ	

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
มาตรา ๑๘ ให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษในสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทำหน้าที่เกี่ยวกับงานเลขานุการ ของคณะกรรมการ รวมทั้งให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือในการจัด การศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษา รวมทั้งประเมินและรายงาน ผลต่อคณะกรรมการ (๒) สนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดการเรียน ร่วมแก่คนพิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ (๓) วิจัย และพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการ เรียนรู้ของคนพิการ (๔) ผลิต วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรรเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก	มาตรา ๑๘ ให้สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษใน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษขึ้นเป็นส่วนราชการใน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีเลขานุการซึ่งมีฐานะเป็น อธิบดี เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและบุคลากรของสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษ และให้สำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษทำหน้าที่เกี่ยวกับงาน เลขานุการของคณะกรรมการ รวมทั้งให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือในการจัด การศึกษาสำหรับคนพิการในสถานศึกษา รวมทั้งประเมินและ รายงานผลต่อคณะกรรมการ (๒) สนับสนุนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดการเรียน ร่วมรวมแก่คนพิการในเขตพื้นที่รับผิดชอบอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ (๓) วิจัย และพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและการ เรียนรู้ของคนพิการ (๔) ผลิต วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และบริการ เพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการแต่ละประเภท (๕) ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสรรเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา	เนื่องจากแต่เดิมการสังกัด สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ส่งผลต่อ การดำเนินงานของสำนัก บริหารงานการศึกษาพิเศษใน การดูแลเด็กที่มีความพิการหรือ เด็กที่มีความต้องการจำเป็น พิเศษ ที่จะดูแลได้จนถึงอายุ ๑๘ ปี แต่หลังจากนั้นยังไม่มี หน่วยงานในการดูแล จึงควร ปรับเปลี่ยนให้หน่วยงานมา สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวง ศึกษาธิการ

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
(๖) ดำเนินการเกี่ยวกับงานธุรการของกองทุน (๗) ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษาสามารถผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (๘) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (๙) ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำกับ ดูแล ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และ	(๖) ดำเนินการเกี่ยวกับงานธุรการของกองทุน (๗) ส่งเสริมสนับสนุนให้หน่วยงานทางการศึกษาสามารถผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (๘) ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (๙) ประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้สอดคล้องกับนโยบายและมาตรฐานการศึกษา ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน <u>สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ</u> สนับสนุน กำกับ ดูแล ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน <u>สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษ</u> ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ <u>เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษ</u> เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการของสำนัก	

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
แผนปฏิบัติการของกระทรวงและสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	<u>บริหารงานการศึกษาพิเศษสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัด การศึกษาพิเศษให้เป็นไปตามนโยบาย แนวทาง และแผนปฏิบัติ ราชการของกระทรวงและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐานศึกษาธิการ</u> <u>มาตรา ๒๐ ให้มีศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด โดยมี อำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแล ติดตามและประเมินผลการ ดำเนินงานของสถานศึกษาในทุกสังกัดหรือหน่วยงานอื่นตามที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนดให้เป็นไปตามมาตรฐาน ตลอดจนออก ใบอนุญาตหรือเพิกถอนใบอนุญาตศูนย์การเรียนเฉพาะความพิการ รวมถึงสนับสนุนเงินอุดหนุนตามระเบียบที่คณะกรรมการส่งเสริม การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการกำหนด</u> <u>นอกจากอำนาจหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ศูนย์การศึกษา พิเศษมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้</u> <u>(๑) จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะ ศูนย์บริการให้ความช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อม คนพิการเพื่อเข้าสู่การศึกษาขั้นพื้นฐาน</u> <u>(๒) พัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุคลากรที่จัด การศึกษาสำหรับคนพิการ</u> <u>(๓) จัดระบบและส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัด</u>	คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่ เพื่อให้มีการจัดตั้งศูนย์ การศึกษาพิเศษขึ้นในทุกจังหวัด ซึ่งเป็นปัญหาของกฎหมาย ฉบับเดิม

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
	<u>การศึกษาเฉพาะบุคคล สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และ ความช่วยเหลืออื่นใดให้กับสถานศึกษาในทุกสังกัดหรือหน่วยงานอื่น ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</u> (๔) <u>จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ</u> (๕) <u>ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและ ชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา</u> (๖) <u>เป็นศูนย์ข้อมูล รวมทั้งจัดระบบสารสนเทศด้าน การศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด</u> (๗) <u>จัดระบบสนับสนุนการเรียนรู้รวมและประสานงานการ จัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด</u> (๘) <u>ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด</u> การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ศูนย์การศึกษาพิเศษอาจ จัดตั้งสาขา เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้	
มาตรา ๑๙ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่ ดำเนินการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการจัดการเรียนร่วม การนิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมี คุณภาพตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้การสนับสนุน	มาตรา ๒๑ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่ ดำเนินการจัดการศึกษาโดยเฉพาะการจัดการเรียนร่วมรวม การ นิเทศ กำกับ ติดตาม เพื่อให้คนพิการได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและ มีคุณภาพตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้การสนับสนุน	เพื่อให้สอดคล้องกับการ แก้ไขเพิ่มเติมคำนิยามในมาตรา ๓

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
ทรัพยากร องค์ความรู้ และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านแก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	ทรัพยากร องค์ความรู้ และบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน แก่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	
มาตรา ๒๑ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้น เรียกว่า “กองทุนส่งเสริม และพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ” ในสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อใช้จ่ายในการส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนา การศึกษาสำหรับคนพิการอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง โดยกองทุน ประกอบด้วย (๑) เงินและทรัพย์สินที่โอนมาจากเงินกองทุนการศึกษา สำหรับคนพิการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกอง ทุนการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ (๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล (๓) เงินอุดหนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๔) เงินรายได้ที่ได้จากการออกสลากหรือการจัดกิจกรรม (๕) ดอกผลและผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของ กองทุน (๖) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้ (๗) รายได้บางส่วนจากภาษีของสินค้าและบริการที่เป็น	มาตรา ๒๓ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้น เรียกว่า “กองทุนส่งเสริม และพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการ” ในสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน<u>ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ</u>เพื่อใช้จ่ายในการ ส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างเป็น ธรรมและทั่วถึง โดยกองทุนประกอบด้วย (๑) เงินและทรัพย์สินที่โอนมาจากเงินกองทุนการศึกษา สำหรับคนพิการตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกอง ทุนการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ <u>พระราชบัญญัติการจัด การศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑</u> (๒) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล (๓) เงินอุดหนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (๔) เงินรายได้ที่ได้จากการออกสลากหรือการจัดกิจกรรม (๕) ดอกผลและผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สิน ของกองทุน (๖) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้ (๗) รายได้บางส่วนจากภาษีของสินค้าและบริการที่เป็น	

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
สาเหตุแห่งความพิการตามที่กฎหมายกำหนด	สาเหตุแห่งความพิการตามที่กฎหมายกำหนด <u>เงินและทรัพย์สินของกองทุนตามวรรคหนึ่ง ไม่ต้องส่งคลัง เป็นเงินรายได้แผ่นดิน</u>	
มาตรา ๒๒ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย เลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นประธานกรรมการ รองเลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์การคนพิการหนึ่งคนเป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนสิบเอ็ดคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนองค์การคนพิการแต่ละประเภทอย่างน้อยเจ็ดคน เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ	มาตรา ๒๔ ให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย เลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธานกรรมการ รองเลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เลขานุการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมอบหมายรองปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่ <u>ปลัดกระทรวงศึกษาธิการมอบหมายเป็นรองประธานกรรมการคนหนึ่ง</u> ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้แทนองค์การคนพิการหนึ่งคนเป็นรองประธานกรรมการคนที่สอง ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ <u>คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน</u> ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงานงบประมาณ ผู้แทนสำนักงาน <u>กรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ</u> และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจำนวนสิบเอ็ดคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นผู้แทนสมาคมสภาคนพิการทุก <u>ประเภทแห่งประเทศไทยและองค์การคนพิการแต่ละประเภท</u> อย่างน้อยเจ็ดไม่เกินแปดคน เป็นกรรมการ และให้ผู้อำนวยการ	

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
	สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษเป็นกรรมการและเลขานุการ	
มาตรา ๒๓ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุน การ หาประโยชน์และการจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่ คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง (๒) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการส่งเสริมการจัด การศึกษาสำหรับคนพิการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (๓) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อ คณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (๔) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อให้ปฏิบัติ หน้าที่ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมาย	มาตรา ๒๕ ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจ หน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๑) บริหารกองทุน รวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการลงทุน การหาประโยชน์และการจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่ คณะกรรมการกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง (๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนการใช้จ่ายเงินกองทุน เพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการของหน่วยงานในทุก สังกัดที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ (๓) พิจารณาอนุมัติการจ่ายเงิน เพื่อการส่งเสริมการจัด การศึกษาสำหรับคนพิการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (๔) รายงานสถานะการเงินและการบริหารกองทุนต่อ คณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อให้ปฏิบัติ หน้าที่ตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมาย	
มาตรา ๒๗ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ให้โอน บรรดาเงิน ทรัพย์สิน สิทธิหนี้ของกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกอง ทุนการศึกษาสำหรับ	มาตรา ๒๘ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระ ผูกพันทั้งปวง เงินงบประมาณ และรายได้ที่ประกอบเป็นกองทุน ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัติ	

พระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑	ร่างพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
คนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ ไปเป็นของกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้ ในระหว่างที่ยังไม่มีระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนตามมาตรา ๑๒ ให้นำระเบียบ กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการบริหารกองทุนการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ ใช้ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีระเบียบว่าด้วยการบริหารกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่ วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ	การจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ไปเป็นของกองทุนส่งเสริมและพัฒนาศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้โอนงบประมาณ ทรัพย์สิน บุคลากร และสถานศึกษาในสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษาไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัตินี้	
มาตรา ๒๘ ในวาระเริ่มแรกที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาพิเศษตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๖ ทำหน้าที่จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ตามพระราชบัญญัตินี้ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ	มาตรา ๓๐ ในวาระเริ่มแรกที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ให้คณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ทำหน้าที่จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาสำหรับคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ	

ภาคผนวก ค

ภาคผนวก ค

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

วันใช้บังคับ

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีบทบัญญัติที่ให้อยกเลิกและแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ สรุปได้ดังนี้

๑. ให้อยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “ครู” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๓)

“ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน ให้รวมถึงนักวิชาชีพต่าง ๆ ในศูนย์การศึกษาพิเศษด้วย”

๒. ให้อยกเลิกความในวรรคหนึ่งและวรรคสองของมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๔)

“มาตรา ๑๐ การจัดการศึกษา รัฐต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเป็นเวลาสิบห้าปีตั้งแต่การศึกษาอนุบาล จนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ ตามกฎหมายที่ว่าด้วยการนั้น”

๓. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน (ร่างมาตรา ๕)

“มาตรา ๒๒/๑ การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้จัดการศึกษาอย่างเหมาะสมตามวัยของผู้เรียนและตามความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน ดังต่อไปนี้

(๑) การเตรียมความพร้อมของเด็กเล็ก เป็นการเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติตน และเตรียมความพร้อมของบิดาและมารดาสำหรับการดูแลเด็กตั้งแต่อยู่ในครรภ์และหลังคลอดเพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาและเจริญเติบโตตามวัย

(๒) การศึกษาปฐมวัย เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นการปลูกฝัง อบรม คุณ德 และพัฒนาความพร้อมของเด็กทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม วินัย สติปัญญา และบุคลิกภาพเพื่อการเรียนรู้ในขั้นต่อไป

(๓) การศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้รับการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน และทักษะการดำรงชีวิต และมีคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองที่ดี ควบคู่กับการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นพลเมืองที่ดีและมีศักยภาพในการประกอบกิจการงานหรืออาชีพ

(๔) การศึกษาสำหรับผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน เป็นการศึกษา อบรม และพัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะ ให้ผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน ในการปฏิบัติงานตามวิชาชีพที่แต่ละคน มีความถนัด เพื่อการมีงานทำ มีรายได้ และตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ นอกเหนือจากการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัย หรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การพัฒนาทักษะ การเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน และทักษะการดำรงชีวิต และมีคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองที่ดีเพื่อให้มีคุณลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่ติดตัวไปตลอดชีวิตในการเป็นพลเมืองที่ดี

(๕) การศึกษาสำหรับผู้สูงวัย เป็นการศึกษา อบรม และพัฒนาให้ผู้สูงวัย สามารถปรับตัวกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของวัย สามารถดูแลตนเองให้มีสุขภาพและอนามัยที่ดี และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีคุณค่า ทั้งแก่ตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ”

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้นิยาม คำว่า “ครู” รวมถึงนักวิชาชีพต่าง ๆ ในศูนย์การศึกษาพิเศษด้วย (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔)

(๒) กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่ายเป็นเวลา สิบห้าปีตั้งแต่การศึกษาอนุบาล จนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย และสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ ตามกฎหมายที่ว่าด้วยการนั้น (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่งและ วรรคสอง)

(๓) กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องจัดอย่างเหมาะสมตามวัยของผู้เรียนและตามความต้องการ จำเป็นพิเศษของผู้เรียน (เพิ่มมาตรา ๒๒/๑)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓ ปราบกฏว่ายังมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้บังคับกฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาสำหรับคน พิการและบุคคลที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ดังนั้น สมควรแก้ไขกฎหมายให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อยกระดับและพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลของชาติให้ได้รับการส่งเสริมอย่าง ถูกต้องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

หรือด้วยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ ตามกฎหมายที่ว่าด้วยการนั้น”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้เป็น

“มาตรา ๒๒/๑ การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้จัดการศึกษาอย่างเหมาะสมตามวัยของผู้เรียนและตามความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน ดังต่อไปนี้

(๑) การเตรียมความพร้อมของเด็กเล็ก เป็นการเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติตน และเตรียมความพร้อมของบิดาและมารดาสำหรับการดูแลเด็กตั้งแต่อยู่ในครรภ์และหลังคลอดเพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาและเจริญเติบโตตามวัย

(๒) การศึกษาปฐมวัย เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นการปลูกฝัง อบรม ดูแล และพัฒนาความพร้อมของเด็กทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม วินัย สติปัญญา และบุคลิกภาพเพื่อการเรียนรู้ในขั้นต่อไป

(๓) การศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้รับการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน และทักษะการดำรงชีวิต และมีคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองที่ดี ควบคู่กับการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นพลเมืองที่ดีและมีศักยภาพในการประกอบกิจการหรืออาชีพ

(๔) การศึกษาสำหรับผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน เป็นการศึกษา อบรม และพัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะ ให้ผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน ในการปฏิบัติงานตามวิชาชีพที่แต่ละคน มีความถนัด เพื่อการมีงานทำ มีรายได้ และตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ นอกเหนือจากการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัย หรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การพัฒนาทักษะ การเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน และทักษะการดำรงชีวิต และมีคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองที่ดีเพื่อให้มีคุณลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่ติดตัวไปตลอดชีวิตในการเป็นพลเมืองที่ดี

(๕) การศึกษาสำหรับผู้สูงวัย เป็นการศึกษา อบรม และพัฒนาให้ผู้สูงวัย สามารถปรับตัวกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของวัย สามารถดูแลตนเองให้มีสุขภาพและอนามัยที่ดี และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีคุณค่า ทั้งแก่ตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ”

.....

.....

ภาคผนวก ง

ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส

พระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ “ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน	มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้ “ครู” หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการเรียนการสอนและการส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน <u>ให้รวมถึงนักวิชาชีพต่าง ๆ ในศูนย์การศึกษาพิเศษด้วย</u>	
“มาตรา ๑๐ การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับ การศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ”	“มาตรา ๑๐ การจัดการศึกษา รัฐต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย เป็นเวลาสิบห้าปีตั้งแต่การศึกษาอนุบาล จนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย <u>ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง</u> การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสารและการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการหรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้หรือไม่มีผู้ดูแล หรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ <u>ตามกฎหมายที่ว่าด้วยกรณีนั้น</u> ”	

พระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
	<u>“มาตรา ๒๒/๑ การจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้จัดการศึกษาอย่างเหมาะสมตามวัยของผู้เรียนและตามความต้องการจำเป็นพิเศษของผู้เรียน ดังต่อไปนี้</u> <u>(๑) การเตรียมความพร้อมของเด็กเล็ก เป็นการเรียนรู้ ผูกปฏิบัติตน และเตรียมความพร้อมของบิดาและมารดาสำหรับการดูแลเด็กตั้งแต่อยู่ในครรภ์และหลังคลอดเพื่อให้เด็กเล็กได้รับการพัฒนาและเจริญเติบโตตามวัย</u> <u>(๒) การศึกษาปฐมวัย เป็นการศึกษาที่มุ่งเน้นการปลูกฝังอบรม ดูแล และพัฒนาความพร้อมของเด็กทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม วินัย สติปัญญา และบุคลิกภาพเพื่อการเรียนรู้ในชั้นต่อไป</u> <u>(๓) การศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชน เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนได้รับการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน และทักษะการดำรงชีวิต และมีคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองที่ดี ควบคู่กับการพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นพลเมืองที่ดีและมีศักยภาพในการประกอบกรงานหรืออาชีพ</u> <u>(๔) การศึกษาสำหรับผู้ที่อยู่ในกำลังแรงงาน เป็นการศึกษา</u>	คณะกรรมการเพิ่มความขึ้นใหม่ เพื่อกำหนดให้การจัดการศึกษา ต้องพิจารณาตามความจำเป็น พิเศษของผู้เรียน เพื่อให้เกิด กระบวนการคัดกรองเด็กตั้งแต่ เข้าเรียน เพื่อจะรู้ว่าเด็กคน ดังกล่าวต้องได้รับการเรียนการ สอนอย่างเหมาะสมกับความ ต้องการจำเป็นพิเศษอย่างไร

พระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒	ร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส	หมายเหตุ
	<u>อบรม และพัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะ ให้ผู้ที่</u> <u>อยู่ในกำลังแรงงาน ในการปฏิบัติงานตามวิชาชีพที่แต่ละคน มีความ</u> <u>ถนัด เพื่อการมีงานทำ มีรายได้ และตอบสนองความต้องการของ</u> <u>ตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ นอกเหนือจากการปลูกฝัง</u> <u>คุณลักษณะนิสัย หรือพฤติกรรมที่พึงประสงค์ การพัฒนาทักษะ</u> <u>การเรียนรู้ขั้นพื้นฐาน และทักษะการดำรงชีวิต และมีคุณลักษณะ</u> <u>ของความเป็นพลเมืองที่ดีเพื่อให้มีคุณลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมที่</u> <u>ติดตัวไปตลอดชีวิตในการเป็นพลเมืองที่ดี</u> (๕) การศึกษาสำหรับผู้สูงวัย เป็นการศึกษา อบรม และ พัฒนาให้ผู้สูงวัย สามารถปรับตัวกับสภาพการเปลี่ยนแปลงของวัย สามารถดูแลตนเองให้มีสุขภาพและอนามัยที่ดี และอยู่ร่วมกับผู้อื่น ในสังคมได้อย่างมีคุณค่า ทั้งแก่ตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และ ประเทศชาติ”	

บรรณานุกรม

- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (๒๕๒๒). คู่มือการออกแบบสภาพแวดล้อมสำหรับคนพิการ และคนทุพพลภาพ. สำนักงานส่งเสริมศักยภาพและสิทธิสำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๕). คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา. สืบค้นเมื่อ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙, จาก www.scc.ac.th/.../academic%5C%20คู่มือนักเรียนฝ่ายวิชาการ.doc
- มูลนิธิเด็กพิการ. (๒๕๔๐). สืบค้นเมื่อ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙, จาก <http://fcdthailand.org/library/>
- มูลนิธิพัฒนาคนพิการไทย. (๒๕๕๓). แนวทางการจัดการศึกษา. สืบค้นเมื่อ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙, จาก www.tddf.or.th/tddf/library/files/doc/library-๒๐๐๖-๑๐-๒๘-๑๒๓.doc
- สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. (๒๕๕๕). เอกสารประกอบการอบรมหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา เรื่อง การเรียนรู้ที่เป็นสากล (Universal Design for Learning). สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, กทม.
- สมาคมสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย. (๒๕๕๕). ข้อเสนอเชิงสรุปของคณะกรรมการประจำอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการต่อรายงานการปฏิบัติตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการของประเทศไทย สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ. (๒๕๕๕). ยุทธศาสตร์อินชอน...เพื่อ “ทำสิทธิเป็นจริง” สำหรับคนพิการในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๙). ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔)
- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (๒๕๕๗). การสำรวจคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๕ THE ๒๐๑๒ DISABILITY SURVEY. บริษัท เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชัน จำกัด : กทม.
- ปรเมธี วิมลศิริ. (๒๕๕๙). ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี อนาคตประเทศไทย เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน. สืบค้นเมื่อ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙, จาก [http://plan.vru.ac.th/wp-content/uploads/๒๐๑๖/๑๑/ไกรยส ภัทราวาท. \(๒๕๕๔\). เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก ๑๗ ประการ. สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน.](http://plan.vru.ac.th/wp-content/uploads/๒๐๑๖/๑๑/ไกรยส ภัทราวาท. (๒๕๕๔). เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก ๑๗ ประการ. สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน.)
- วัชรารัฐ ไร่ไพบูลย์ และคณะ. (๒๕๕๓). ประสบการณ์การทำงานสร้างเสริมสุขภาพคนพิการ. สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, กระทรวงสาธารณสุข
- แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ ๔ พุทธศักราช ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙
- สวิตรี ไชยเลิศ. (๒๕๕๙). การศึกษาพิเศษ. สืบค้นเมื่อ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙, จาก <http://school.obec.go.th/sakeaw/Special๒/eye๒.htm>

อนุชา แฟงเกสร ฝนตา ทับทิมจรรยา และวุฒิ คงรักษา. (๒๕๕๓). การออกแบบสภาพแวดล้อมภายใน
สถาบันการศึกษาด้านศิลปะและการออกแบบเพื่อคนพิการ. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัย
ศิลปากร.

รายนามคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส

๑. นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร	ประธานกรรมการ
๒. นายโอภาส ฤทธิปัญญาวงศ์	รองประธานกรรมการ
๓. พลเอก พหล สง่าเนตร	กรรมการ
๔. พลเอก พอพล มณีรินทร์	กรรมการ
๕. พลตำรวจเอก เรืองศักดิ์ จริตเอก	กรรมการ
๖. พลอากาศเอก วัชร มณีชัย	กรรมการ
๗. พลเอก วุฒินันท์ ลีลายุทธ	กรรมการ
๘. นายชาติ เอียดสกุล	กรรมการ
๙. นายชูชัย ศุภวงศ์	กรรมการ
๑๐. นายณรงค์ สหเมธาพัฒน์	กรรมการ
๑๑. ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	กรรมการ
๑๒. นายปิติพงศ์ พิ๋งบุญ ญ อยุธยา	กรรมการ
๑๓. นายมณฑิธร บุญตัน	กรรมการ
๑๔. นางสาววันนี้อย์ พันธชาติ	กรรมการ
๑๕. นายวิเชียร ขวลิขิต	กรรมการ
๑๖. นายวินัย ดะห์ลัน	กรรมการ
๑๗. นายวิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	กรรมการ
๑๘. นายศิริชัย ไม้งาม	กรรมการ
๑๙. ศาสตราจารย์สุมาลี สังข์ศรี	กรรมการ
๒๐. อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๑. อธิบดีกรมการแพทย์ หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๒. อธิบดีกรมสุขภาพจิต หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๓. ผู้อำนวยการสถาบันสิรินธรเพื่อการฟื้นฟู สมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๔. ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมการค้าผ่านศีก หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๕. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสารภี หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๖. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนครพิงค์ หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๗. เลขาธิการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๘. อธิบดีกรมกิจการผู้สูงอายุ หรือผู้แทน	กรรมการ
๒๙. อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หรือผู้แทน	กรรมการ
๓๐. ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุรินทร์	กรรมการ
๓๑. นางญาณกร จันทหาร	กรรมการ
๓๒. นายต่อพงศ์ เสลานนท์	กรรมการและเลขานุการ

รายนามคณะกรรมการคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ
ในคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษาสำหรับผู้พิการ ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาส

๑. นายต่อพงศ์ เกลานนท์	ประธานอนุกรรมการ
๒. นายชาติ เอียดสกุล	รองประธานอนุกรรมการ
๓. ศาสตราจารย์ธรรมศักดิ์ พงศ์พิชญามาตย์	ที่ปรึกษาและอนุกรรมการ
๔. นายมณฑิร บุญตัน	อนุกรรมการ
๕. ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	อนุกรรมการ
๖. นางนุชจารี สว่างวรรณ	อนุกรรมการ
๗. นายวิฑูต บุณนาค	อนุกรรมการ
๘. นายสุชาติ โอวาทวรรณสกุล	อนุกรรมการ
๙. อธิบดีกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑๐. ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศรีธัญญา หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑๑. ผู้อำนวยการสถาบันราชานุกูล หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑๒. ผู้อำนวยการสถาบันสิรินธรเพื่อการฟื้นฟู สมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้อำนวยการสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมการค้าผ่านศึก ในพระบรมราชูปถัมภ์ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑๕. นายชูศักดิ์ จันทยานนท์	อนุกรรมการ
๑๖. นายบรรลือ วิเศษอนุพงษ์	อนุกรรมการ
๑๗. นางสาววันทนีย์ พันธชาติ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๘. นางสาวอรนุช สิมศิริวงษ์	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ